

GAZETA

GDAŃSK

AMG

ISSN 1506-9745

Rok 11 nr 10 (130)

Październik 2001

Cena 3 zł

POLSCY REKTORZY U OJCA ŚWIĘTEGO

W dniach 29.08. – 1.09.2001 r. przebywałem w Rzymie wraz z grupą rektorów zrzeszonych w Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich pod przewodnictwem prof. Jerzego Woźnickiego, rektora Politechniki Warszawskiej. We czwartek 30 sierpnia rektorzy i osoby towarzyszące zostali przyjęci przez Papieża Jana Pawła II na prywatnej audiencji na dziedzińcu letniej rezydencji w Castel Gandolfo. Tego samego dnia popołudniu, w Auli Pawła VI, mieliśmy zaszczyt i przyjemność uczestniczenia wraz z Ojcem Świętym w światowej prapremierze filmu Jerzego Kawalerowicza „Quo vadis”. Następnego dnia, 31 sierpnia, spędziliśmy na intensywnym zwiedzaniu Rzymu, by na jutro, 1 września, udać się na cmentarz żołnierzy polskich pod Monte Cassino. Złożenie wieńca od rektorów polskich uczelni akademickich w 62. rocznicę wybuchu II wojny światowej poprzedziło krótkie przemówienie przewodniczącego KRASP prof. Jerzego Woźnickiego i modlitwa, którą poprowadził ks. biskup prof. Tadeusz Pieronek, rektor Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. Nocnym, czarterowym samolotem wróciliśmy do Warszawy pełni niezwykłych wrażeń, zmęczeni ale szczęśliwi. □

PRZEMÓWIENIE INAUGURACYJNE REKTORA

Dostojni Goście, Wysoki Senacie, Koleżanki i Koledzy, Drodzy Studenci,

Ostatnie tygodnie i miesiące przyniosły kilka bardzo ważnych dla kraju i Uczelni zmian politycznych i legislacyjnych. Wkraczamy więc w nowy rok akademicki 2001/2002 z nadzieją, ale i z wielkim niepokojem. Mamy nowy parlament i oczekujemy na nowy rząd; podpisana 17 września br. przez Prezydenta RP Ustawa o zakładach opieki zdrowotnej uczyniła Akademię Medyczną organem założycielskim szpitali klinicznych. Wraz z dobrodziejstwem inwentarza przejęliśmy współodpowiedzialność za wielomilionowe zadłużenie tych szpitali. Jednocześnie jako jednostka finansowana w 90 procentach z budżetu, obserwujemy z wielkim niepokojem głęboką zapaść finansów publicznych. Bolesne rozczarowanie w środowisku akademickim budzi fakt, że w obecnej sytuacji wysoce niepewna jest realizacja obiecanych podwyżek wynagrodzeń uchwalonych przez Sejm w znowelizowanej ustawie o szkolnictwie wyższym. Także więcej niż wątpliwe wydaje się otrzymanie przyznanych przez Ministerstwo Zdrowia w wysokości 3,5 mln złotych środków przeznaczonych na restrukturyzację naszych 3 szpitali klinicznych. Dla szpitali klinicznych połączenie ogromnego zadłużenia z brakiem oczekiwanych środków na pilne wdrożenie niezbędnych poczyną restrukturyzacyjnych – stwarza sytuację szczególnie niekorzystną i niebezpieczną. ➡ str. 4

Rektor i Senat Akademii Medycznej w Gdańsku mają zaszczyt zaprosić na uroczystość inauguracji roku akademickiego 2001/2002

która odbędzie się dnia 8 października 2001 roku o godz. 10.00 w gmachu Zakładów Teoretycznych.

Program:

- Hymn państwowy
- Przemówienie Rektora prof. Wiesława Makarewicza
- Immatrykulacja
- Przemówienie przedstawiciela studentów
- Wystąpienia gości
- Wręczenie dyplomów oraz medali „Primus inter pares” wyróżniającym się absolwentom i ogłoszenie listy nagrodzonych studentów
- Wręczenie dyplomów doktorom habilitowanym
- Wręczenie odznaczeń
- *Gaude Mater Polonia*
- Wykład inauguracyjny prof. Jacka Bigdy *Biotechnologia w medycynie – moda czy narzędzie postępu*
- Koncert Chóru AMG
- *Gaudeamus*

Inauguracja poprzedzona zostanie uroczystą Mszą Świętą celebrowaną przez ks. bp. dr. hab. Zygmunta Pawłowicza o godz. 8.30 w kościele pw. Matki Boskiej Częstochowskiej w Gdańsku–Wrzeszczu, ul. M. Skłodowskiej–Curie 3B.

☆☆☆

Prezydent Miasta Gdańska oraz Rektorzy Akademii Medycznej w Gdańsku i Wyższej Szkoły Morskiej w Gdyni

mają zaszczyt zaprosić na Uroczystość odsłonięcia Pomnika Doktora Stefana Michalaka organizatora i pierwszego dyrektora Szpitala AMG, współtwórcy Akademii Lekarskiej w Gdańsku, która odbędzie się dnia 8 października 2001 r. o godz. 13.30 na Placu Dr. Stefana Michalaka w Gdańsku.

Z ŻYCIA UCZELNI

Gdańsk, dnia 30.08.2001 r.

Jego Świątobliwość Jan Paweł II

W imieniu całej wspólnoty Akademii Medycznej w Gdańsku oraz własnym pragnę przekazać Jego Świątobliwości najserdeczniejsze życzenia zdrowia oraz życzenia wielu dalszych lat sprawowania posługi na Stolicy Piotrowej dla dobra całej ludzkości.

Będziemy zaszczytzeni, jeżeli Jego Świątobliwość zechce przyjąć Medal Pamiątkowy naszej Uczelni, wydany z okazji jubileuszu 50-lecia jej istnienia, wraz z płynącym z głębi serca podziękowaniem za możliwość uczestniczenia w tym niezwykłym spotkaniu.

Z wyrazami najgłębszego szacunku,

prof. Wiesław Makarewicz
Rektor

ŚWIATOWY KONGRES WIDEO-UROLOGII

Gdańsk – Gdynia – Sopot – 27-30.06.2001 r.

Organizatorami 13. Światowego Kongresu Wideo-Urologii było Polskie Towarzystwo Urologiczne oraz Komisja Urologii Komitetu Patofizjologii Klinicznej Polskiej Akademii Nauk. Komitet organizacyjny tworzyli pracownicy Katedry i Kliniki Urologii Akademii Medycznej w Gdańsku (lekarze, pielęgniarki i sekretarki).

Przewodniczącym komitetu naukowego był prof. A. Smith z Nowego Jorku, a członkami 14 urologów z 11 krajów, w tym prof. A. Borkowski i A. Borówka z Polski. Komitet zakwalifikował do prezentacji 110 filmów wideo. Ich autorzy pochodzili z 13 krajów.

Filmy prezentowano w ramach 12 sesji. W trakcie ich trwania goście specjalni kongresu wygłosili również 8 referatów problemowych.

W ramach obrad odbyła się także specjalna sesja „Postępy w urologii – BPH oraz zaburzenia wzdrodu prącia”. Miejscem obrad i prezentacji było Centrum Kultury i Rozrywki z zespołem sal kinowych Gemini w Gdyni.

Uroczystość otwarcia kongresu odbyła się w Dworze Artusa w Gdańsku z udziałem marszałka województwa pomorskiego, prezydentów trzech miast, metropolity gdańskiego i władz AMG.

Organizatorzy oprócz celów naukowo-szkoleniowych zamierzali promować Polskę i Trójmiasto w świecie. Służyła temu specjalna forma materiałów zjazdowych kolportowanych na najważniejszych światowych zjazdach urologicznych oraz program zjazdowych imprez towarzyszących.

Ogółem w kongresie wzięło udział 414 uczestników, w tym 63 z zagranicy (z 17 krajów). Uczestników z Litwy, Białorusi, Ukrainy i Rosji organizatorzy zwolnili z opłat rejestracyjnych, a większości zapewнили bezpłatne zakwaterowanie.

Umożliwiono również bezpłatne uczestnictwo w obradach i prezentacjach chirurgom, ginekologom oraz pielęgniarkom-instrumentariuszkom oddziałów urologicznych naszego województwa.

Koszty związane z organizacją kongresu pokryto w części z opłat uczestnictwa, dotacji firm farmaceutycznych, Zarządu Głównego PTU oraz Zarządu Gdańska i Gdyni. Około 15% wydatków (40 tys.) pokryło Stowarzyszenie na rzecz Wspierania i Rozwoju Urologii Gdańskiej „UROPROGRES” kredytując dalsze 30 tysięcy złotych.

Należy podkreślić, że kongres ten był pierwszą naukową imprezą urologiczną o zasięgu światowym zorganizowaną w Polsce.

W opinii jej uczestników był udany pod każdym względem. Następny 14 kongres odbędzie się wiosną 2002 roku w Kairze.

prof. Kazimierz Krajka

KALENDARIUM REKTORSKIE

28.08 – W Ośrodku Bacówka w Jelitkowie odbyło się spotkanie integracyjne zorganizowane przez kierownictwa programów GDYNIA KARD, SOPKARD, WEJKARD oraz firmę SERVIER. Animatorami spotkania byli dr Tomasz Zdrojewski, dr Michał Szpajer i dr Andrzej Dziedzic. W spotkaniu uczestniczył rektor prof. W. Makarewicz.

30.09 – Wizyta rektorów – członków KRASP u Ojca Świętego. Papież Jan Paweł II przyjął rektorów na audiencji prywatnej w Castel Gandolfo. W spotkaniu uczestniczył rektor prof. W. Makarewicz. W godzinach popołudniowych dostoje goście zostali zaproszeni na światową premierę filmu Jerzego Kawalerowicza „Quo vadis”.

30–31.08 – Seminarium na temat wybranych problemów reformy służby zdrowia zorganizowano w Małej Wsi w Ośrodku Szkoleniowo-Wypoczynkowym Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Poruszono tematy: „Ekonomika zdrowia i polityka lekowa” oraz „Szpitale w systemie ochrony zdrowia”. W seminarium uczestniczyli prorektor ds. nauki prof. R. Kalisz, dyrektor administracyjny dr S. Bautembach, dyrektor SPSK nr 1 dr M. Mędraś i kierownik Kliniki Nefrologii i Transplantologii i Chorób Wewnętrznych prof. B. Rutkowski.

03.09 – z okazji obchodów 50-lecia Chińsko-Polskiego Towarzystwa Okrętowego S. A. w Gdyni w Hotelu „Gdynia” odbył się bankiet, w którym uczestniczył rektor prof. W. Makarewicz i dyrektor administracyjny dr S. Bautembach.

07.09 – Immatrykulacja studentów I roku Oddziału Pielęgniarstwa. W uroczystości uczestniczyli prorektorzy – ds. nauki prof. R. Kalisz i ds. dydaktyki – prof. A. Rynkiewicz.

11.09 – Uroczysta prezentacja publikacji „Standardy postępowania w rozpoznawaniu i leczeniu chorób nerek”, pod redakcją naukową prof. Bolesława Rutkowskiego i prof. Stanisława Czekalskiego ukazała się nakładem Wydawnictwa Medycznego MAKmed. W uroczystości uczestniczyli rektor prof. W. Makarewicz, prorektor ds. klinicznych prof. S. Mazurkiewicz i dyrektor administracyjny

dr S. Bautembach. W pracach nad *Standardami* wzięło udział 27 profesorów, 6 doktorów habilitowanych i 20 doktorów medycyny z ponad 30 ośrodków nefrologicznych w Polsce, w tym 18 pracowników naukowych naszej Uczelni.

14.09 – W Auditorium Novum Politechniki Gdańskiej odbył się koncert z okazji 10-lecia Internetu w Polsce, zorganizowany przez Naukową i Akademicką Sieć Komputerową w Polsce (NASK) oraz Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego UW (ICM) przy udziale Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina oraz Katedry Inżynierii Dźwięku i Obrazu Politechniki Gdańskiej. Koncertu wysłuchał prorektor ds. nauki prof. R. Kalisz. Eksperymentalny koncert internetowy został wykonany równocześnie w Gdańsku, Warszawie i Krakowie, przy wykorzystaniu łącz internetowych.

15.09 – Stowarzyszenie „Czerwonej Róży” zorganizowało spotkanie władz rektorskich, dziekańskich, ludzi nauki i członków Stowarzyszenia z przedstawicielami wszystkich partii politycznych i komitetów wyborczych, którzy zaprezentowali programy w dziedzinie oświaty, nauki i szkolnictwa wyższego. Spotkanie odbyło się w ogrodach Hotelu „Posejdon” w Gdańsku – Jelitkowie. W spotkaniu uczestniczył rektor prof. W. Makarewicz i prorektor prof. A. Rynkiewicz.

17.09 – Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Aleksander Kwaśniewski podpisał ustawę o zmianie ustawy o zakładach opieki zdrowotnej oraz ustawę o szkolnictwie wyższym, na mocy której uczelnie medyczne stają się organami założycielskimi szpitali klinicznych. Z dniem wejścia w życie ustawy państwowe uczelnie medyczne przejmują uprawnienia, które do tej pory w stosunku do szpitali klinicznych posiadał minister zdrowia. W uroczystym akcie podpisania ustawy w obecności delegacji rektorów w Pałacu Prezydenckim w Warszawie, uczestniczyli rektor prof. W. Makarewicz i dyrektor administracyjny dr S. Bautembach jako członek zespołu doradców Prezydenta.

W numerze...

Polscy rektorzy u Ojca Świętego	1
Przemówienie inauguracyjne Rektora	1
Światowy Kongres Wideo-Urologii	2
Kalendarium Rektorskie	3
Działalność AMG	
w roku akademickim 2000/2001	6
Rekrutacja 2001/2002	
na I rok studiów	16
Przeczytane	17
Do redakcji Gazety AMG	17
Spotkanie rektorów-członków KRASP z Papieżem	18
Wystąpienie Przewodniczącego KRASP prof. Jerzego Woźnickiego	18
Słowa Ojca Świętego	18
Dotrzwennowa chemioterapia perfuzyjna w hipertermii w przypadku raka jajnika	21
Kadry AMG	21
Pamięci Profesora Witolda Janusza Rudowskiego	22
Polecamy czytelnikom	24
Stefan Michalak (1909–1947)	25
Posiedzenia, Towarzystwa, Zebrania	26
Konsultanci krajowi w dziedzinie medycyny i farmacji	26
Manaslu 2001	27
Wakacje dzieci niepełnosprawnych	28

GAZETA AMG

Redaguje zespół:

prof. dr hab. Marek Hebanowski, prof. dr hab. Brunon Imieliński (red. naczelny), prof. dr hab. Roman Kalisz, prof. dr hab. Marek Latoszek, mgr Józefa de Laval (z-ca red. naczelnego), dr Emilia Mierzejewska, dr Aleksander Stanek, sekretarz red.: mgr Danuta Gołębiowska, red. tech.: mgr Tadeusz Skowrya.

Adres redakcji: Biblioteka Główna AMG, Gdańsk, ul. Dębinki 1, tel. 349-10-40; e-mail: gazeta@amg.gda.pl; www: http://www.amg.gda.pl/NAMG/GAZETA_AMG

Druk: Drukonsul. Nakład: 700 egz.

Wydanie dofinansowane przez KBN

Redakcja zastrzega sobie prawo niewykorzystania materiałów nie zamówionych, a także prawo do skracania i adiacji tekstów oraz zmiany ich tytułów.

Warunki prenumeraty:

Cena rocznej prenumeraty krajowej wynosi 36 zł, pojedynczego numeru 3 zł; w prenumeracie zagranicznej – 3 USD.

Należność za prenumeratę należy wpłacać na konto Akademii Medycznej w Gdańsku z dopiskiem: prenumerata „Gazety AMG”.

Bank Zachodni WBK S.A. Oddz. Gdańsk
76 10901098 0000 0000 0901 5327

Zmarł

mgr Edward PESZYŃSKI

lektor języka angielskiego Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych Akademii Medycznej w Gdańsku w latach 1966-1979, absolwent Wyższej Szkoły Dziennikarskiej w Warszawie i Uniwersytetu Michigan w Ann Arbor w USA, jeden z najlepszych anglistów Wybrzeża. Żegnamy cenionego nauczyciela akademickiego, serdecznego Kolegę i Przyjaciela.

W dniu 4 września 2001 r. zmarła

dr inż. Genowefa KWIDZIŃSKA-BENDYKOWSKA

główny specjalista ds. współpracy z zagranicą Akademii Medycznej w Gdańsku w latach 1991-1997. Brała czynny udział w przygotowaniach do realizacji Programu SOCRATES/Erasmus oraz w nawiązywaniu cennych kontaktów naszej Uczelni z partnerskimi uniwersytetami zagranicznymi.

PRZEMÓWIENIE JM REKTORA AMG

Czas biegnie niezwykle szybko i nowy rok akademicki to także ostatni już rok w kadencji obecnych władz Uczelni. Wiosną czeka nas ponownie procedura wyborcza. Już teraz więc zaczynamy bilansować nasze osiągnięcia i porażki, dokonywać korekty planów i zamierzeń. Z satysfakcją stwierdzamy, że szereg działań podjętych na początku kadencji zaczyna przynosić widoczne korzyści.

Pragnę podkreślić pomyślny rozwój współpracy z władzami samorządowymi województwa i miasta. Zajęci działalnością bieżącą dbamy też o tradycję organizując m.in. uroczystości odnowienia dyplomów w 50-lecie ukończenia studiów na Wydziale Lekarskim i w ubiegłym roku akademickim po raz pierwszy, na Wydziale Farmaceutycznym. Przykładamy dużą wagę do szerokiej promocji Uczelni i rzetelnej polityki informacyjnej we współpracy z mediami.

W minionym roku akademickim 2000/2001 odeszli z naszego grona na zawsze, pograżając w głębokim żalu całą naszą społeczność akademicką, następujący pracownicy:

Akademii Medycznej w Gdańsku

- ☐ Klementyna BILIKIEWICZ – emerytowany starszy bibliotekarz w Bibliotece Głównej AMG
- ☐ prof. dr Stanisław JANICKI – kierownik Katedry i Zakładu Farmacji Stosowanej
- ☐ dr inż. Helena KITOWSKA – emerytowany starszy wykładowca w Zakładzie Chemii Ogólnej
- ☐ dr inż. Genowefa KWIDZIŃSKA-BENDYKOWSKA – emerytowany główny specjalista ds. współpracy z zagranicą
- ☐ dr Irena ŁUCZKIEWICZ – emerytowany adiunkt Katedry i Zakładu Farmakognozji
- ☐ mgr Edward PESZYŃSKI – emerytowany lektor j. angielskiego Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych
- ☐ Cecylia POTULSKA – emerytowany pracownik gospodarczy
- ☐ dr n. med. Halina POKRANT – emerytowany adiunkt w Zakładzie Stomatologii Zachowawczej
- ☐ prof. dr Józef SAWLEWICZ – emerytowany kierownik Katedry i Zakładu Chemii Organicznej
- ☐ prof. dr Kazimierz SZELEŻYŃSKI – emerytowany kierownik Katedry i Kliniki Chorób Płuc i Gruźlicy
- ☐ Halina WIELECKA – emerytowany kierownik Kancelarii Studium Wojskowego
- ☐ dr hab. med. Wacława WRÓBŁOWA – emerytowany docent I Kliniki Chorób Wewnętrznych
- ☐ dr hab. Stanisław ŻOŁNIEROWICZ, prof. nzw. z Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii
- ☐ Bolesław ŻOŁOBOWSKI – kierownik Samodzielnej Sekcji ds. Obronnych
- ☐ prof. dr Albina ŻÓŁTOWSKA – emerytowany kierownik Zakładu Immunopatologii
- ☐ Irena ŻYLIŃSKA – emerytowany długoletni pracownik administracyjny II Kliniki Położnictwa

Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 1

- ☐ Halina CHABOWSKA – sanitariuszka Kliniki Pediatrii
- ☐ Rudolf GIECE – pielęgniarz Kliniki Chirurgii
- ☐ Ewa GIERKIE – technik analityk Zakładu Biochemii
- ☐ Tadeusz GÓRNY – stolarz
- ☐ Małgorzata MIZERA – technik analityk Zakładu Biochemii
- ☐ Urszula RAKOWSKA – pielęgniarka Kliniki Pediatrii
- ☐ Stanisława SZARF – oddziałowa pielęgniarek I Kliniki Chirurgii
- ☐ Wera ŚNIEZEK – technik Zakładu Rentgenodiagnostyki
- ☐ Jadwiga TAFIŁOWSKA – sekretarka Kliniki Gastroenterologii
- ☐ Edward WYDRZYŃSKI – dyrektor ds. administracyjnych

Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 3

- ☐ Janina KURCZEWSKA – pielęgniarka
 - ☐ Wanda LIPNIEWICZ – pielęgniarka
 - ☐ Janina RUSZCZYK – pielęgniarka
- Cześć ich pamięci !

Na dalszych stronach *Gazety AMG* znajdują Państwo bardziej szczegółowe dane obrazujące pracę Uczelni w minionym roku akademickim. Chciałbym zatrzymać się pokrótce na niektórych tylko, najważniejszych sprawach. Do takich niewątpliwie należy kondycja finansowa Uczelni i jej szpitali klinicznych. W gospodarce Uczelni odnotowaliśmy sukces, dyscyplinując wydatki, zwiększając przychody i zamykając rok 2000 dodatnim wynikiem finansowym. Pozwoliło to nam, mimo istotnie zmniejszonej dotacji budżetowej przyjąć, może nieco zbyt optymistycznie, zrównoważony budżet na rok 2001. Jednakże w szpitalach klinicznych dalecy, niestety, jesteśmy od zrównoważenia wydatków z przychodami. Porównując wyniki finansowe szpitali za pierwsze półrocze w latach 2000 i 2001 stwierdzamy, że dynamika narastania zadłużenia jest niestety zbliżona i wynosi dla 3 szpitali klinicznych łącznie ok. 900.000 złotych miesięcznie. Mimo to pragnę podkreślić, że obserwujemy znaczący postęp w sposobie zarządzania szpitalami. Dyrekcje wszystkich trzech szpitali podjęły szereg kroków ograniczających koszty i racjonalizujących wydatki. Mamy także znacznie lepszy dostęp do aktualnych danych finansowych opisujących kondycję szpitali i dane te są bardziej wiarygodne. Przejęcie od Ministra Zdrowia, w stosunku do szpitali klinicznych, uprawnień organu założycielskiego, stawia przed nami nowe wyzwania i najpewniej wymusi w trybie bardzo pilnym wdrożenie szerokiego programu restrukturyzacji.

Pomyślnie kontynuowana jest rozpoczęta wcześniej działalność inwestycyjna. Zakończyliśmy, trwającą od 13 lat inwestycję pod nazwą „Rozbudowa i modernizacja Instytutu Kardiologii”. W ostatnim etapie tej inwestycji przekazano do użytku na terenie SPSK nr 1 całkowicie zmodernizowany blok operacyjny z 4 salami i nowoczesną sterylizacją.

Pomimo wielu trudności, zadłużenia i chronicznego braku środków finansowych, nasze szpitale kliniczne prowadzą na potrzeby regionu bardzo intensywną działalność leczniczą. Jest ona skupiona w trzech Samodzielnych Publicznych Szpitalach Klinicznych, które łącznie dysponują 1586 łóżkami, przy czym SPSK nr 1 należy do największych w kraju i posiada 1209 łóżek. Na terenie innych gdańskich szpitali pięć klinik AMG, działających na tzw. „obcej bazie” dysponuje łącznie 328 łóżkami.

W ciągu roku w klinikach i zakładach Akademii Medycznej w Gdańsku leczono się około 55 tysięcy chorych. W poradniach specjalistycznych udzielono około 150 tysięcy porad. W klinikach zabiegowych wykonano ponad 20 tysięcy zabiegów operacyjnych, a w laboratoriach blisko 2 miliony badań.

Szpitale kliniczne są także bazą dla kształcenia podyplomowego. W ubiegłym roku akademickim w jednostkach Akademii Medycznej w Gdańsku zorganizowano ponad 100 kursów i konferencji szkoleniowych. Kursy uruchomione w ramach Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego w Warszawie umożliwiły uczestnictwo lekarzy z całego kraju, pozostałe – przygotowane były przez poszczególne towarzystwa naukowe lub w ramach szkolenia podyplomowego dla lekarzy z naszego regionu.

Realizując podstawową, edukacyjną misję Akademii rozpoczynamy nowy rok akademicki ze znacznie poszerzoną ofertą edukacyjną. Uruchamiamy wyższe studia zawodowe na kierunkach: pielęgniarstwo i położnictwo, fizjoterapia, analityka medyczna oraz zdrowie publiczne ze specjalnościami techniki medyczne – elektroradiologia i techniki stomatologiczne – protetyka. Pragnę podziękować bardzo serdecznie kolegom, którzy

PRZEMÓWIENIE JM REKTORA AMG

kierowali ich przygotowaniem: profesorom Wojciechowi Boguśławskiemu, Stanisławowi Bakule, Jerzemu Rogulskiemu, Piotrowi Lassowi i Zdzisławowi Bereznowskiemu. Na nowe kierunki studiów przyjęliśmy ogółem 247 studentów, w tym 24 w charakterze wolnego słuchacza, co stanowi nowość w naszej Uczelni. Uruchomieniu nowych kierunków towarzyszyło wprowadzenie szeregu zmian strukturalnych w naszej Uczelni, powołanie nowego Wydziału Nauk o Zdrowiu i Oddziałów: Medycyny Laboratoryjnej na Wydziale Farmaceutycznym i Zdrowia Publicznego na Wydziale Lekarskim. W życzliwej współpracy z samorządem wojewódzkim i osobiście z marszałkiem Janem Zarębskim przejmujemy trzy dotychczasowe Medyczne Studia Zawodowe zlokalizowane przy ulicach Tuwima, Hallera i Reduta Miś.

Inaugurujemy także nowe formy kształcenia podyplomowego: Studium „Przeciwdziałanie Patologiom Społecznym” na Wydziale Lekarskim i kształcenie pielęgniarek rodzinnych na Oddziale Pielęgniarstwa. Prowadziliśmy także, i nadal je kontynuujemy, intensywne prace przygotowawcze do uruchomienia w AMG lekarskich studiów anglojęzycznych dla obcokrajowców i Zamiejscowego Wydziału Lekarskiego w Izraelu. Stwierdzam z przyjemnością, że dzięki tak znacznemu poszerzeniu naszej oferty dydaktycznej staliśmy się prawdziwym medycznym uniwersytetem.

Z nutą osobistej satysfakcji pragnę odnotować sukcesy Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii Uniwersytetu Gdańskiego i Akademii Medycznej w Gdańsku, który inauguruje teraz 9. kolejny rok akademicki. Wydział ten legitymuje się pierwszą kategorią w rankingu KBN, a jego oferta dydaktyczna została w tym roku sklasyfikowana, w prestiżowym rankingu dziennika „Rzeczypospolita”, na pierwszym miejscu spośród 16 uczelni oferujących studia biotechnologiczne w Polsce. Przed dwoma tygodniami, obok Pana prorektora Andrzeja Ceynowy z Uniwersytetu Gdańskiego, miałem przyjemność uczestniczyć na Uniwersytecie w Perugii we Włoszech, wraz z przedstawicielami konsorcjum 12 innych uniwersytetów europejskich, w uroczystej inauguracji wspólnego europejskiego programu zawodowych studiów biotechnologicznych o nazwie „International Job-Creation Oriented Biotechnology Degree”. W regionie pomorskim biotechnologia obok technologii informacyjnych jest obecnie powszechnie uważana za jedną z głównych dyscyplin, mogących stać się siłą napędową przyszłego Parku Technologicznego, którego organizacja w niedalekiej przyszłości jest przewidziana w kontrakcie dla województwa pomorskiego. To żywe zainteresowanie biotechnologią skłoniło mnie do zaproszenia Pana dziekana Jacka Bigdy do wygłoszenia na dzisiejszej uroczystości wykładu inauguracyjnego.

Przedstawiając osiągnięcia Uczelni chciałbym także wymienić trzy znaczące sukcesy indywidualne. Pan prorektor prof. Roman Kaliszan został laureatem dorocznej Nagrody Naukowej Miasta Gdańska im. Jana Heweliusza. Prof. Krzysztof Nariewicz, za wybitne osiągnięcia naukowe, został wyróżniony Nagrodą Premiera, a student Wydziału Farmaceutycznego Pan Jakub Czaja zdobył srebrny medal w biegu na 3000 metrów z przeszkodami na XXI Letniej Uniwersjadzie w Pekinie. Serdecznie gratuluję tych znakomych osiągnięć, z których wszyscy jesteśmy dumni.

W minionym roku akademickim, po wielu latach przerwy, uruchomiliśmy klub „MEDYK”, który znowu stał się liczącym centrum życia studenckiego. Staraniem Samorządu Studenckiego obchodziliśmy w maju Dni Kultury Studenckiej AMG pod nazwą MEDYKALIA'2001 i z prawdziwą satysfakcją obserwujemy wzrost aktywności naszych studentów. Oddajemy, po przeprowadzonym remoncie, skrzydło Domu Studenckiego nr 3,

z 30 pokojami wyposażonymi w sposób ponad standardowy. Rozpoczęliśmy także remont węzłów sanitarnych w DS nr 2.

Po dość długich i trudnych przygotowaniach, w maju 2001 roku rozpoczęły samodzielną działalność Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej AMG – Specjalistyczne Centrum Stomatologiczne i Centrum Medycyny Rodzinnej, Medycyny Pracy i Promocji Zdrowia. Pierwsze miesiące wskazują, że osiągają one dodatni wynik finansowy. Jest to szczególnie ważne, gdyż było to nasze pierwsze, większe przedsięwzięcie restrukturyzacyjne dostarczające ważnych doświadczeń na przyszłość.

Za najważniejsze wyzwania stojące przed nami w rozpoczynającym się roku akademickim uważam:

- uzdrowienie finansów i głęboka restrukturyzacja szpitali klinicznych
- dalsze rozszerzanie oferty dydaktycznej, szczególnie w obszarze odpłatnych form studiów i związane z tym dostosowanie do tych zadań struktury Uczelni
- podniesienie kategorii Wydziału Lekarskiego w rankingu KBN
- zakończenie procesu akredytacji Wydziału Lekarskiego
- modernizacja dydaktyki.

W dniu 30 sierpnia miałem zaszczyt i przyjemność być w Castel Gandolfo uczestnikiem wzruszającego spotkania rektorów – członków Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich z Ojcem Świętym. Piękna homilia zakończyła się słowami „Przekażcie, proszę, waszym współpracownikom, profesorom, pracownikom naukowym, pracownikom administracyjnym i całej rzeszy studentów moje serdeczne pozdrowienie i zapewnienie o stałej pamięci w modlitwie”. Zynię zadość tej prośbie z największą przyjemnością i pragnę u progu nowego roku pracy akademickiej przywołać pierwsze słowa encykliki papieskiej „Fides et ratio”: „*Wiara i rozum są jak dwa skrzydła, na których duch ludzki unosi się ku kontemplacji prawdy. Sam Bóg zaszczerpił w ludzkim sercu pragnienie poznania prawdy, którego ostatecznym celem jest poznanie jego samego, aby człowiek poznając Go i miłując – mógł dotrzeć także do pełnej prawdy o sobie*”.

Pragnę przekazać serdeczne podziękowanie wszystkim nauczycielom akademickim i wszystkim pracownikom naszej Uczelni za ich wyłożoną pracę i oddanie sprawom Uczelni oraz życzenia powodzenia, wytrwałości i dalszych sukcesów w nowym roku akademickim.

Młodzieży akademickiej życzę z całego serca pomyślności, radości i głębokiej satysfakcji z postępów w nauce i poznawania tajemnic medycznych zawodów. Pamiętajcie, że studia to nie tylko nauka, ale to także formowanie waszej osobowości byście byli jak najlepiej przygotowani do służenia Waszym pacjentom. Specjalne gratulacje i życzenia kieruję do studentów, którzy za chwilę będą immatrykulowani. Indeks, który dziś otrzymacie to spełnienie Waszych marzeń i zarazem pierwszy, jakże ważny krok w Waszym dorosłym życiu. Życzę, by czas, który przed Wami, był nie tylko wypełniony pracą, ale także refleksją, radością i rozrywką. Życzę rozważy i mądrości, byście umieli ten czas właściwie spożytkować.

Quod felix faustum fortunatumque sit

Rok akademicki 2001/2002 w Akademii Medycznej w Gdańsku ogłaszam za otwarty.

prof. dr hab. Wiesław Makarewicz
Rektor

DZIAŁALNOŚĆ AKADEMII MEDYCZNEJ W GDAŃSKU W ROKU AKADEMICKIM 2000/2001

Zmiany organizacyjne w Uczelni

POWOŁANO:

- Wydział Nauk o Zdrowiu
- Oddział Zdrowia Publicznego na Wydziale Lekarskim
- Oddział Medycyny Laboratoryjnej na Wydziale Farmaceutycznym,
- na Wydziale Lekarskim:
 1. Samodzielną Pracownię Chirurgii Stomatologicznej w Katedrze Chirurgii Szczękowo-Twarzowej i Stomatologicznej
 2. Samodzielną Pracownię – Regionalne Centrum Diabetologii w Katedrze Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii
- Kliniczne Centrum Kardiologii w SPSK nr 1 (Uchwała Senatu nr 21/00/01 z dnia 26.02.01 r.)
- Wystąpiono z wnioskiem do Ministerstwa Edukacji Narodowej o otwarcie Zamiejscowego Wydziału Lekarskiego w Izraelu.

PRZEMIANOWANO:

- Klinikę Chorób Nerek Instytutu Chorób Wewnętrznych na Klinikę Nefrologii, Transplantologii i Chorób Wewnętrznych Instytutu Chorób Wewnętrznych
- Katedrę i Klinikę Ortopedii na Katedrę i Klinikę Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu
- I Katedrę i Klinikę Chirurgii Ogólnej na Katedrę i Klinikę Chirurgii Ogólnej i Transplantacyjnej
- II Katedrę i Klinikę Chirurgii Ogólnej, Gastroenterologicznej i Endokrynologicznej na Katedrę i Klinikę Chirurgii Ogólnej, Gastroenterologicznej i Endokrynologicznej
- Katedrę i Klinikę Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii na Katedrę Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii, w skład której wchodzi następujące jednostki organizacyjne:
 1. Klinika Nadciśnienia Tętniczego
 2. Samodzielna Pracownia – Regionalne Centrum Diabetologii
- Katedrę i Klinikę Chirurgii Szczękowo-Twarzowej – na Katedrę Chirurgii Szczękowo-Twarzowej i Stomatologicznej, w skład której wchodzi następujące jednostki organizacyjne:
 1. Klinika Chirurgii Szczękowo-Twarzowej
 2. Samodzielna Pracownia Chirurgii Stomatologicznej,
- Katedrę i Klinikę Chorób Skórnych i Wenerycznych na Katedrę i Klinikę Dermatologii, Wenerologii i Alergologii,
- Katedrę i Zakład Chemii Ogólnej na Katedrę i Zakład Chemii Medycznej,
- Dział ds. Dydaktycznych w Dziekanacie Wydziału Lekarskiego na Dział ds. Studenckich.

Studia i studenci

W minionym roku akademickim na studiach dziennych na wszystkich wydziałach studiowało 2473 osoby, w tym na:

Wydziale Lekarskim	1356
	(w tym 13 obcokrajowców)
Oddziale Stomatologicznym	365
	(w tym 11 obcokrajowców)
Wydziale Farmaceutycznym	568
	(w tym 1 obcokrajowiec)
Międzyuczelnianym Wydziale Biotechnologii UG-AMG	184

Na studiach wieczorowych studiowało łącznie 68 osób, w tym na:

Wydziale Lekarskim	28
Oddziale Stomatologicznym	13
Wydziale Farmaceutycznym	27
Na studiach zaocznych, na Oddziale Pielęgniarstwa	152
W Oddziale Zdrowia Publicznego powołano Studium Podyplomowe pod nazwą „Przeciwdziałanie Patologiom Społecznym” z zadaniem prowadzenia zaocznych studiów podyplomowych (limit przyjęć 40 słuchaczy).	
Przygotowano na Wydziale Lekarskim dla obcokrajowców ofertę toku studiów z językiem wykładowym angielskim.	
Dyplomy ukończenia studiów uzyskało 341 osób, w tym:	
dyplom lekarza	188
dyplom lekarza stomatologa	72
dyplom magistra farmacji	81
dyplom magistra biotechnologii	17

Nastąpiła zmiana toku studiów na Międzyuczelnianym Wydziale Biotechnologii na studia dwustopniowe: trzyletnie studia zawodowe i dwuletnie magisterskie studia uzupełniające. Trzyletnie studia zawodowe będą prowadzone we współpracy z konsorcjum uniwersytetów europejskich koordynowanym przez Uniwersytet w Perugii (Włochy).

Staraniem Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii UG-AMG odbyła się po raz ósmy doroczna Letnia Szkoła Biotechnologii zorganizowana na Pojezierzu Kaszubskim w Łączyńcu nad Jeziorem Raduńskim, w dniach 15–28 lipca. Program tegorocznej Szkoły obejmował pięć kursów:

- neurobiologia molekularna
- nowe techniki biologii molekularnej i biotechnologii
- biotechnologia w ochronie środowiska
- terapia genowa
- etyczne aspekty biotechnologii.

W Szkole wzięło udział 36 studentów MWB i 36 studentów z innych uczelni w kraju oraz 30 wykładowców.

Rekrutacja 2001/2002

Od stycznia prowadzono akcję informacyjną dotyczącą rekrutacji. Wysyłano informacje do kuratorów, gazet, szkół oraz do indywidualnych zainteresowanych w całym kraju. W marcu Uczelnia uczestniczyła w dorocznych targach edukacyjnych „Zostań Żakiem”, organizowanych przez Uniwersytet Gdański. Przygotowano także informację o studiach w AMG do informatora wydawanego drukiem i w wersji elektronicznej CD-ROM przez tygodnik *Perspektywy*.

W związku z przygotowywaną dla obcokrajowców na Wydziale Lekarskim ofertą toku studiów na kierunku lekarskim z językiem wykładowym angielskim podjęto odpowiednią akcję promocyjną. Zawarto umowy z International Medical Institute w Pensylwanii o rekrutacji kandydatów z USA i Kanady oraz z dr. Ole Martinem Rordamem z Norwegii o rekrutacji kandydatów ze Szwecji, Norwegii i Danii. Opracowano i wydano drukiem starannie przygotowany pod względem edytorskim informator o studiach anglojęzycznych w AMG.

Prodziekan prof. Janusz Moryś i dr Jacek Kaczmarek w dniach 17–22 kwietnia 2001 r. wzięli udział w azjatyckich targach edukacyjnych w Karachi i Lahore (Pakistan) prezentując ofertę studiów w AMG.

W dniu 15 marca br. na Wydziale Lekarskim odbyło się specjalne posiedzenie Rady Wydziału z licznym udziałem Samo-

DZIAŁALNOŚĆ AMG W ROKU AKADEMICKIM 2000/2001

rządu Studenckiego poświęcone sprawom dydaktycznym, a w szczególności modernizacji studiów i ocenie zajęć fakultatywnych.

Na pierwszy rok studiów dziennych w roku akademickim 2001/2002 przyjęto łącznie 417 osób, w tym na:

Wydział Lekarski	217
	(1 obcokrajowiec)
Oddział Stomatologiczny	62
	(1 obcokrajowiec)
Wydział Farmaceutyczny	98
Międzyuczelniany Wydział Biotechnologii	40

Na nowo powołanych kierunkach **dziennych studiów licencjackich i magisterskich** podejmuje naukę łącznie 232 studentów. Po przeprowadzonej rekrutacji, studia rozpoczyna w dniu 1.10.2001 r.:

na Wydziale Nauk o Zdrowiu na kierunkach:

pielęgniarstwo i położnictwo (studia licencjackie)	68
fizjoterapia (studia licencjackie)	45

na Wydziale Lekarskim, Oddział Zdrowia Publicznego, kierunek kształcenia: zdrowie publiczne, specjalność:

techniki medyczne (studia licencjackie)	
– elektroradiologia	35
techniki stomatologiczne (studia licencjackie)	
– protetyka	28

na Wydziale Farmaceutycznym, Oddział Medycyny Laboratoryjnej, kierunek analityka medyczna:

5-letnie studia magisterskie	25
3-letnie studia licencjackie	31

Na studia wieczorowe na rok akademicki 2001/2002 przyjęto łącznie 79 osób, w tym na:

Wydział Lekarski	31
Oddział Stomatologiczny	15
Wydział Farmaceutyczny	33

Na **magisterskie studia zaoczne** na Oddziale Pielęgniarstwa przyjęto 92 osoby.

Studium Doktoranckie

W Dziennych Studiach Doktoranckich uczestniczy **88** osób, w tym na:

Wydział Lekarski	74
Oddział Stomatologiczny	1
Wydział Farmaceutyczny	13

Ponadto w Dziennych Studiach Doktoranckich uczestniczy 4 obcokrajowców.

W dniu 25 czerwca 2001 r. po raz drugi zorganizowano konferencję sprawozdawczą, na której słuchacze II roku Studiów Doktoranckich przedstawili publicznie tezy i stopień zaawansowania swoich prac doktorskich. W konferencji uczestniczyli promotorzy, władze Uczelni, a patronat nad konferencją objął prorektor ds. dydaktyki prof. Andrzej Rynkiewicz.

Zatrudnienie

Akademia Medyczna zatrudnia ogółem 1609 osób. W tej liczbie jest 906 nauczycieli akademickich oraz 703 pracowników nie będących nauczycielami akademickimi. Ponadto AMG zatrudnia 7 pracowników w Zarządzie Inwestycji, 13 pracowników w Aptece nr 1 AMG oraz 12 pracowników w Aptece nr 2 – poza limitem funduszu płac.

Wśród nauczycieli akademickich jest 858 osób pełnozatrudnionych oraz 48 osób niepełnozatrudnionych, w tym na stanowiskach:

profesorów zwyczajnych	32
profesorów nadzwyczajnych	76
adiunktów habilitowanych	27
adiunktów bez habilitacji	276
asystentów	354
starszych wykładowców	119
wykładowców	13
lektorów	6
starszego kustosa	1

Na emeryturę w roku akademickim 2000/2001 przeszło łącznie 20 osób, w tym 11 nauczycieli akademickich.

W minionym roku akademickim Centralna Komisja ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych zatwierdziła 11 decyzji o nadaniu stopnia doktora habilitowanego na Wydziale Lekarskim oraz 1 na Wydziale Farmaceutycznym:

- Wydział Lekarski
 - dr hab. Leszek Bieniaszewski
 - dr hab. Dariusz Kozłowski
 - dr hab. Jan Rogowski
 - dr hab. Andrzej Basiński
 - dr hab. Jerzy Lasek
 - dr hab. Alicja Dębska –Ślizień
 - dr hab. Janusz Siebert
 - dr hab. Leszek Anisimowicz
 - dr hab. Leszek Bidzan
 - dr hab. Ryszard Smoleński
 - dr hab. Maria Wujtewicz
- Wydział Farmaceutyczny
 - dr hab. Andrzej Jankowski

Na Wydziale Lekarskim 2 osoby mają zakończone przewody habilitacyjne i oczekują na zatwierdzenie:

- dr Krzysztof Preis
- dr W. Janusz Kruszewski

Od 1 października 2000 roku do 30 czerwca 2001 r. przeprowadzono 63 przewody doktorskie na Wydziale Lekarskim, 4 na Wydziale Farmaceutycznym oraz 10 przewodów doktorskich na Międzyuczelnianym Wydziale Biotechnologii UG-AMG. Ponadto wszczęto 147 przewodów doktorskich: 108 na Wydziale Lekarskim, 31 na Wydziale Farmaceutycznym oraz 8 na Międzyuczelnianym Wydziale Biotechnologii UG-AMG.

W roku akademickim 2000/2001 zostali:

mianowani na stanowisko profesora zwyczajnego:

- prof. dr hab. med. Czesław Wójcikowski
- prof. dr hab. med. Grażyna Świątecka
- prof. dr hab. med. Andrzej Hellmann
- prof. dr hab. med. Andrzej Kopacz

powołani na stanowisko profesora nadzwyczajnego:

- dr hab. n. med. Anna Kędzia
- dr hab. med. Piotr Lass
- dr hab. med. Janusz Jaśkiewicz
- dr hab. Jacek Bigda
- dr hab. Andrzej Składanowski

Uzyskali tytuł naukowy profesora:

- prof. dr hab. med. Tadeusz Pawełczyk

DZIAŁALNOŚĆ AMG W ROKU AKADEMICKIM 2000/2001

prof. dr hab. med. Zbigniew Nowicki
prof. dr hab. med. Waldemar Placek
prof. dr hab. med. Adam Włodarkiewicz

W roku akademickim 2000/2001 po raz pierwszy otrzymali nominacje na funkcje kierownicze w Akademii:

- dr hab. med. Barbara Adamowicz-Klepalska, prof. nzw. AMG – kierownik Zakładu Stomatologii Dziecięcej
- prof. dr hab. med. Janusz Emerich – dyrektor Instytutu Położnictwa i Chorób Kobiety
- mgr Anna Kubicka – zastępca kierownika Studium Wychowania Fizycznego i Sportu
- dr hab. med. Janusz Jaśkiewicz, prof. nzw. AMG – kierownik Kliniki Chirurgii Plastycznej i Leczenia Oparzeń
- prof. dr hab. med. Bogdan Wyrzykowski – kierownik Katedry Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii
- prof. dr hab. farm. Piotr Szefer – kierownik Katedry i Zakładu Bromatologii
- dr hab. farm. Małgorzata Sznitowska – p.o. kierownika Katedry i Zakładu Farmacji Stosowanej
- dr hab. farm. Wiesława Stożkowska – p.o. kierownika Samodzielnej Pracowni Farmacji Społecznej
- dr med. Ewa Semetkowska-Jurkiewicz – kierownik Samodzielnej Pracowni – Regionalne Centrum Diabetologii Katedry Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii
- dr n. med. Maciej Dijakiewicz – kierownik Samodzielnej Pracowni Chirurgii Stomatologicznej Katedry Chirurgii Szczękowo-Twarzowej i Stomatologicznej
- dr med. Marzena Zarzeczna-Baran – kierownik Studium Podyplomowego „Przeciwdziałanie patologiom społecznym” na Wydziale Nauk o Zdrowiu.

Działalność naukowo-szkoleniowa

Liczba publikacji ogółem: 2.389

1. Liczba opublikowanych prac oryginalnych i artykułów przeglądowych 601
 - publikacje w czasopismach z listy filadelfijskiej (ISI) 149
 - publikacje w czasopismach nie uwzględnionych na liście filadelfijskiej 452
2. Monografie naukowe, podręczniki akademickie 162
 - autorstwo rozdziału w monografii lub podręczniku o zasięgu międzynarodowym 14
 - autorstwo monografii lub podręcznika o zasięgu krajowym 11
 - redakcja naukowa monografii lub podręcznika o zasięgu krajowym 14
 - autorstwo rozdziału w monografii lub podręczniku o zasięgu krajowym 123
3. Publikacje w materiałach konferencyjnych o zasięgu międzynarodowym 719
 - referaty na zaproszenie organizatorów i inne pełne prace 51
 - streszczenia komunikatów 668
4. Publikacje w materiałach konferencyjnych o zasięgu krajowym 773
 - referaty na zaproszenie organizatorów i inne pełne prace 88
 - streszczenia komunikatów 685
5. Raporty – informacje o wynikach badań publikowane w wydawnictwach wewnętrznych AMG 7
6. Publikacje poglądowe, popularno-naukowe i inne ... 127

Stypendia otrzymało:

doktorskie 45 osób
habilitacyjne 5 osób

W okresie sprawozdawczym miało miejsce 539 naukowych wyjazdów zagranicznych, w tym na:

staże i szkolenia 30
stypendia* 9
zjazdy, sympozja, kongresy 387
inne* 113

*źródła finansowania inne niż prace naukowo – badawcze.

Koszty wymiany naukowej z zagranicą były pokrywane ze środków przeznaczonych na badania naukowe pozostających w gestii kierowników prac naukowo-badawczych. Ponadto część wyjazdów finansowana była z programu TEMPUS, ze środków sponsorskich, bądź przez stronę zapraszającą.

W roku akademickim 2000/2001 decyzjami Senatu podjętymi na wniosek Rady Wydziału Lekarskiego nadano godność i tytuł doktora *honoris causa* Akademii Medycznej w Gdańsku profesorom:

- Peterowi Sleightowi z Uniwersytetu w Oksfordzie (Wielka Brytania)
- Wacławowi Szybalskiemu z Uniwersytetu Wisconsin w Madison (USA)
- Olgierdowi Narkiewiczowi, emerytowanemu kierownikowi Katedry Anatomii naszej Uczelni.

Badania naukowe

Badania naukowe finansowane są głównie z budżetu państwa poprzez Komitet Badań Naukowych (KBN). W roku 2001 w jednostkach organizacyjnych AMG realizowanych jest 89 tematów badań w ramach działalności statutowej, 418 tematów własnych oraz 75 grantów badawczych. Nakłady finansowe na badania naukowe w Akademii Medycznej w Gdańsku i dotacje Komitetu Badań Naukowych zamieszczono w tabelach 1 – 5.

Współpraca z zagranicą

W roku akademickim 2000/2001 Akademia Medyczna w Gdańsku prowadziła współpracę z wieloma ośrodkami za granicą.

1. Umowy dwustronne:

- a) między jednostkami (uczelniami) – 14 umów:
- Nagoya University, School of Medicine – Japonia (od 1995)
 - University of Turku – Finlandia (od 1996)
 - Lund University – Szwecja (od 1997)
 - Instytut Medyczny w Grodnie – Białoruś (od 1994)
 - Szpital OLGV w Amsterdamie – Holandia (od 1993)
 - Università degli Studi di Camerino – Włochy (od 1990)
 - Università degli Studi di Ancona – Włochy (od 1990)
 - University of Birmingham, Medical School – Wielka Brytania (od 1990).
 - University of California – San Diego – USA (od 1993)
 - University of Rouen – Francja (umowa wstępna od 2000)
 - The Baltic Sea Region University Network (od 2000 – umowa wielostronna)
 - Università degli Studi di Perugia – Włochy (od 03.02.2001)
 - University of Antwerpen, Faculty of Medical and Pharmaceutical Sciences – Belgia (od 06.02.2001)
 - US Army Europe Regional Medical Command, USAMED-DAC Heidelberg – Niemcy (od 16.03.2001)

DZIAŁALNOŚĆ AMG W ROKU AKADEMICKIM 2000/2001

b) w ramach programów międzynarodowych:
NATO, BIOMED, MAYO FOUNDATION, THE ROYAL SWEDISH ACADEMY OF SCIENCES.

2. Współpraca w ramach programu TEMPUS

Uczelnia nasza była koordynatorem projektu TEMPUS w ramach Programu TEMPUS II BIS:

Numer projektu: 13119-98

Tytuł projektu: „Development of International Relations Offices at Three Polish Universities”.

Czas trwania projektu: 15 grudzień 1998 - 15 marzec 2001

Finansowanie : 205.000 euro

Koordynator: dr n. med. Jacek Kaczmarek

Tab. 1. Nakłady finansowe na badania naukowe w Akademii Medycznej w Gdańsku. Dotacje Komitetu Badań Naukowych

Rodzaj dotacji	Liczba prac w roku 2000	Kwota przyznana w roku 2000	Liczba prac w roku 2001	Kwota przyznana w roku 2001
Badania statutowe	86	3.372.000	89	3.184.800
	Dofinansowanie badań statutowych: - łączność komputerowa - import czasopism	391.300 w tym: 101.300 290.000	Dofinansowanie z łącznej kwoty przyznanej decyzją na badania statutowe: - łączność komputerowa	w tym: 100.000
Badania własne	412	2.827.200	418	3.266.400
			Dofinansowanie z łącznej kwoty przyznanej decyzją na Badania Własne : - import czasopism	w tym: 250.000
Granty	58	3.205.662	75	3.058.292 (przychód na dzień 31.08.01)
Działalność ogólnotechniczna		187.000		244.000
Inwestycje aparaturowe	6	1.138.000	5	1.470.000
Inwestycje budowlane *	1	900.000 (z łącznej kwoty na lata 2000-2002 - 6.711.000)	2	3.000.000 1.600.000
- Trójmiejska Zwierzętarnia Doświadczalna				
- Centrum Badań Cukrzycy i Nadciśnienia Tętniczego				
Rozbudowa LAN		39.000		-
OGÓŁEM		12.060.162		15.823.492

Tab. 2. Aparatura naukowo-badawcza, rok 2000

Lp.	Numer wniosku	Nazwa jednostki	Aparatura	Przyznana dotacja
1	IA-0681/2000	Zakład Mikrobiologii Jamy Ustnej	Chromatograf gazowy wyposażony w specjalną kolumnę stalową	86.000
2	IA-0680/2001	Katedra i Zakład Toksykologii	Wysoko sprawny chromatograf cieczowy	217.000
3	IA-0682/2000	Katedra i Zakład Biologii i Genetyki	Wirówka z chłodzeniem do 20.000 obr./min, z wyposażeniem	100.000
4	IA-0684/2000	Zakład Anatomii i Neurobiologii	Mikroskop Olympus BX50 z systemem do analizy stereologicznej C.A.S.T. Grid System	135.000
5	IA-0685/2000	Katedra i Klinika Urologii	Zestaw diagnostyczny USG	200.000
6.	IA-0060/2000	Zakład Anatomii i Neurobiologii	Rozbudowa mikroskopu konfokalnego	400.000
Razem:				1.138.000

Tab. 3. Aparatura naukowo-badawcza, rok 2001

Lp.	Numer wniosku	Nazwa jednostki	Aparatura	Przyznana dotacja
1	IA-1288/2001	Katedra i Zakład Chemii Organicznej	Spektrometr FT-IR Spectrum RXI	60.000
2	IA-1281/2001	Katedra i Zakład Chemii Analitycznej	Różnicowy kalorymetr skaningowy (DCS) sterowany komputerem	130.000
3	IA-1285/2001	Zakład Medycyny Laboratoryjnej	Chromatograf cieczowy z detektorem mikrodiodowym UV/VIS, urządzeniem do formowania gradientu i podajnikiem próbek	250.000
4	IA-1282/2001	Katedra i Zakład Biologii i Genetyki	Sekwencjator automatyczny	380.000
5	IA-1280/2001	Katedra i Zakład Biochemii	Chromatograf cieczowy z detekcją masową (LC/MS)	650.000
RAZEM:				1.470.000

DZIAŁALNOŚĆ AMG W ROKU AKADEMICKIM 2000/2001

Tab. 4. Wykaz wniosków aparaturowych złożonych do KBN przez AMG na rok 2002

Lp.	Jednostka	Inwestycja aparaturowa	Kwota
1.	Katedra i Zakład Farmacji Stosowanej	Laboratoryjna prasa rotacyjna	495.000
2.	Zakład Psychiatrii Biologicznej Katedry Chorób Psychiczych	System poligraficznej rejestracji sygnałów biologicznych	305.000
3.	Katedra i Zakład Fizyki i Biofizyki	Spektrometr z wyposażeniem	627.000
4.	Katedra i Zakład Bromatologii	Chromatograf cieczowy	198.000
5.	Katedra Histologii i Immunologii	Aparat do analizy radioizotopowej, fluorescencyjnej typu Image analyzer	450.000
6.	Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej i Transplantacyjnej	System „LightCycler”	250.000
7.	Zakład Anatomii i Neurobiologii	Rozbudowa systemu CAST-Grid z oprogramowaniem	92.300
8.	Katedra i Zakład Biochemii Farmaceutycznej	System do oczyszczania i charakterystyki białek	120.000
9.	Klinika Kardiologii Dziecięcej	Aparat SONOS 4500	350.000

Tab. 5. Wykaz wniosków o inwestycje budowlane złożonych do KBN przez AMG na rok 2002

Lp.	Jednostka	Inwestycja budowlana	Kwota
1.	Katedra i Zakład Biologii i Botaniki Farmaceutycznej	Pracownia fitochemii i biologii molekularnej	900.000
2.	Katedra i Zakład Fizjopatologii	Pracownia doświadczeń in vitro oraz hodowli tkankowej i hematologii molekularnej	200.000

W dniach 23–24 lutego 2001 roku odbyła się w naszej Uczelni konferencja końcowa projektu TEMPUS pt. „Internationalisation of a university and the role of international relations offices”, wydano broszurę o tym samym tytule.

Konferencję zorganizował Koordynator Programu SOCRATES/Erasmus i Współpracy z Zagranicą oraz Dział Współpracy z Zagranicą AMG. Jej celem było rozpowszechnienie doświadczeń zdobytych w ciągu dwóch lat przez uczelnie – członków konsorcjum projektu współpracy zagranicznej uczelni wyższych i roli w niej biur i działów współpracy z zagranicą wśród przedstawicieli innych polskich uczelni, które nie brały udziału w podobnych projektach.

W konferencji wzięło udział około 100 osób, w tym jedenastu przedstawicieli czterech z pięciu uniwersytetów partnerskich z krajów Unii Europejskiej oraz przedstawiciele ponad trzydziestu polskich uczelni wyższych.

3. Współpraca w ramach programu SOCRATES/Erasmus

Uczelnia nasza złożyła kolejny wniosek o Kontrakt Uczelniany na rok akademicki 2000/2001 i otrzymała finansowanie z Komisji Europejskiej w wysokości łącznie **70.470 euro**, w tym:

- **11.665 euro** z przeznaczeniem na:
 - OMS (organizacja wymiany nauczycieli akademickich i studentów) oraz

- ECTS (wprowadzenie Europejskiego Systemu Transferu Punktów)

- **52.805 euro** na granty dla studentów oraz nauczycieli akademickich wyjeżdżających za granicę – 30 studentów, łącznie na 242 miesiące
- **6.000 euro** z przeznaczeniem na wyjazdy nauczycieli akademickich za granicę – 7 nauczycieli akademickich łącznie na 8 tygodni.

W kwietniu 2000 roku została przeprowadzona rekrutacja i wybór studentów na wyjazdy za granicę w celu odbycia części studiów na uniwersytetach partnerskich, o wyjazd ubiegało się 68 osób. Wyjechało 30 osób:

- 19 osób z Wydziału Lekarskiego (na 46 ubiegających się)
- 4 osoby z Wydziału Farmaceutycznego (na 8 ubiegających się)
- 7 osób z Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii (na 14 ubiegających się).

Wszystkie wyjazdy zostały zrealizowane.

Z Uniwersytetem w Kuopio (Finlandia) mieliśmy podpisaną umowę na tzw. „Preparatory visit” i taką wizytę odbyli w czerwcu br. prodekan WL prof. Janusz Moryś i kierownik Działu Współpracy z Zagranicą Ewa Kiszka.

W naszej Uczelni odbyli część studiów studenci z uniwersytetów europejskich:

1. Anna Szalecka (III rok) Rehabilitacja (15.01.2001 – 15.07.2001) Lund, Szwecja
2. Jurriaan Ebels (VI rok) WL (styczeń 2001), Antwerpia, Belgia
3. Jorge Lopez Castroman (V rok) WL (cały rok), Santiago de Compostella, Hiszpania
4. Yvonne Hanke (IV rok) WL (cały rok) Lipsk, Niemcy
5. Annette Riepriecht (IV rok) WL (cały rok) Lipsk, Niemcy
6. Ninna Vikstedt Maarit (III rok) (6.07.2001 – 6.08.2001), Turku, Finlandia
7. Emilie Benour WL (15.06.2001 – 15.09.2001), Lyon, Francja

Dla wymienionych studentów prowadzone były indywidualne zajęcia w języku angielskim lub niemieckim. Studenci zaliczyli w Gdańsku przedmioty obowiązujące na swoim roku studiów.

4. Współpraca indywidualna, bez umów.

Poszczególne jednostki naszej Uczelni prowadzą współpracę bez zawierania formalnych umów z około **100** placówkami naukowymi na całym świecie.

5. Wizyty oficjalne

– W dniach 28 października – 5 listopada 2000 r. oficjalna delegacja AMG w składzie: rektor prof. Wiesław Makarewicz, prodekan Wydziału Lekarskiego prof. Janusz Moryś, dziekan Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii UG-AMG dr hab. Jacek Bigda, prof. nzw. AMG i pełnomocnik rektora dr hab. Michał Woźniak, prof. nzw. AMG złożyła wizytę na Wydziale Medycznym Uniwersytetu w Nagoya (Japonia). Zapoznano się z programami studiów i badaniami naukowymi, dokonano oceny realizacji dwustronnej umowy o współpracy i ustalono wspólne plany przedsięwzięć na przyszłość.

– W dniach 20–28 marca 2001 r. z wizytą na Wydziale Medycznym w Uniwersytecie Nagoya w Japonii przebywał pełnomocnik rektora dr hab. Michał Woźniak, prof. nzw. AMG. Uczestniczył w konferencji naukowej zorganizowanej z okazji przejścia na emeryturę prof. Takashi Wakabayashi – animatora i wielkiego entuzjasty współpracy z Akademią Medyczną w Gdańsku.

DZIAŁALNOŚĆ AMG W ROKU AKADEMICKIM 2000/2001

- W dniach 6–8 maja 2001 r. przebywała w Tel Awiwie (Izrael) delegacja AMG w składzie: rektor prof. Wiesław Makarewicz, prodziekan Wydziału Lekarskiego prof. Janusz Moryś i przewodniczący Senackiej Komisji Budżetu i Finansów prof. Bolesław Rutkowski. Wizyta, która odbyła się na zaproszenie partnerów izraelskich, miała charakter roboczy i była w całości poświęcona przygotowaniom do uruchomienia w Izraelu Zamiejscowego Wydziału Lekarskiego AMG.
- W dniach 23–26 września 2001 r. władze AMG w osobach rektora prof. Wiesława Makarewicza, dziekana Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii UG-AMG dr. hab. Jacka Bigdy, prof. nzw. AMG oraz prodziekana tego Wydziału prof. Ewy Łojkowskiej złożyły wizytę w Uniwersytecie w Perugii (Włochy), gdzie na zaproszenie rektora prof. Francesco Bistoni uczestniczyli w uroczystej inauguracji europejskiego programu studiów biotechnologicznych (New international course „Job creation oriented diploma in biotechnology”) z udziałem naszego Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii.

6. Goście w Uczelni

W roku akademickim 2000/2001 odwiedzili naszą Uczelnię:

- w dniu 4 września 2000 r. – Barbara Stark, przedstawicielka Deutsche Forschungsgemeinschaft (DFG)
- w dniach 28–29 września 2000 r. prof. Friedhelm Schreiter, kierownik Kliniki Urologii Uniwersytetu w Hamburgu
- w październiku 2000 r. – Frits Hilbolling, dyrektor biura pośrednictwa pracy Cervix Elementa (Belgia)
- 27 października 2000 r. – prof. Peter Sleight z Uniwersytetu w Oksfordzie
- w dniach 11–13 listopada 2000 r. – 4-osobowa delegacja z Uniwersytetu w Antwerpii
- 23 listopada 2000 r. – prof. Wacław Szybalski z Uniwersytetu w Wisconsin,
- 19 marca 2001 r. – prof. Luis Beltran, prorektor Uniwersytetu w Alcalá (Hiszpania)
- 11 maja 2001 r. – prof. Schoeremann z Uniwersytetu w Antwerpii
- maj – lipiec 2001 r. – prof. Geoffrey P. Glasby z Uniwersytetu w Sheffield (Wielka Brytania)
- od lipca 2001 r. – dr B. S. Kim z Uniwersytetu w Seulu (Korea)
- prof. Bernd Jastorff z Uniwersytetu w Bremie (Niemcy) był gościem Szkoły Letniej Biotechnologii w dniach 15–22.07.2001 r.
- na czas od 1 maja 2001 r. do 31 marca 2002 r. w Katedrze i Zakładzie Chemii Medycznej zatrudniono na 9/10 etatu na stanowisku profesora nadzwyczajnego prof. Takashi Wakabayashi, emerytowanego profesora Wydziału Medycznego Uniwersytetu w Nagoi (Japonia), wybitnego specjalistę w dziedzinie badań nad strukturą i funkcją mitochondriów.

7. Działalność w organizacjach europejskich

Akademia Medyczna w Gdańsku jest członkiem i aktywnie uczestniczy w działalności następujących europejskich organizacji międzynarodowych:

- Association of Medical Schools in Europe [AMSE]
- Association of Medical Education in Europe [AMEE]
- European Association of International Education [EAIE]
- European Health Management Association [EHMA].

Nagrody

Nagrody Ministra Zdrowia w 2000 roku, za osiągnięcia w roku 1999, otrzymało **18 osób** na łączną kwotę **124.265 zł**.

Minister Zdrowia przyznał **3 nagrody indywidualne** oraz **3 zespołowe**.

Nagrody indywidualne otrzymali:

- prof. dr hab. Bogdan Wyrzykowski
- dr hab. Andrzej C. Składanowski, prof. nzw. AMG
- prof. dr hab. Piotr Szefer

Nagrody zespołowe otrzymali:

- prof. dr hab. Roman Kaliszan, dr hab. farm. Antoni Nasal, mgr Piotr Haber, mgr Michał Markuszewski
- prof. dr hab. Bolesław Rutkowski, dr hab. Zbigniew Zdrojewski, dr med. Monika Lichodziejewska-Niemirko, dr med. Tomasz Liberek, dr med. Alicja Dębska-Słizień, dr med. Marcin Renke
- prof. dr hab. Henryk Lamparczyk, dr farm. Paweł Zarzycki, dr farm. Joanna Nowakowska, mgr farm. Aleksandra Chmielewska, mgr biol. Maria Wierzbowska.

Ponadto nagrody specjalne z inicjatywy Ministra Zdrowia otrzymali:

- prof. dr hab. Bolesław Rutkowski – za szczególne osiągnięcia w dziedzinie ochrony zdrowia
- prof. dr hab. Wiesław Makarewicz – w uznaniu osiągnięć i zaangażowanie w pełnieniu funkcji rektora AMG
- prof. dr hab. Janusz Moryś – za osiągnięcia w propagowaniu i upowszechnianiu działalności naukowej AMG.

Za osiągnięcia naukowo-dydaktyczne i organizacyjne w roku 1999 przyznano **133 nagrody** Rektora AMG, na łączną kwotę: **291.416 zł**

- nagrody indywidualne I stopnia 7 osób
- nagrody indywidualne II stopnia 34 osób
- nagrody zespołowe I stopnia 13 zespołów (45 osób)
- nagrody zespołowe II stopnia 12 zespołów (47 osób)

Prof. Roman Kaliszan, kierownik Katedry i Zakładu Biofarmacji i Farmakodynamiki, prorektor ds. nauki AMG, został laureatem dorocznej Nagrody Naukowej im. Jana Heweliusza przyznanej przez władze miasta Gdańska w uznaniu zasług za zainicjowanie i rozwój kierunku badawczego chemii i farmacji *Ilościowe zależności między strukturą chemiczną i retencją chromatograficzną*.

Dr hab. med. Krzysztof Narkiewicz, prof. nzw. z Katedry Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii otrzymał nagrodę Prezesa Rady Ministrów za wybitne osiągnięcie naukowe.

Nagrodę Stowarzyszenia „Czerwonej Róży” dla najlepszego koła naukowego w środowisku akademickim Wybrzeża otrzymało **Koło Naukowe działające przy Katedrze i Zakładzie Chemii Medycznej pod opieką dr hab. Michała Woźniaka, prof. nzw.**

Działalność lecznicza

Działalność lecznicza Akademii Medycznej w Gdańsku skupiona jest w trzech Samodzielnych Publicznych Szpitalach Klinicznych, które łącznie dysponują 1586 łóżkami, przy czym

DZIAŁALNOŚĆ AMG W ROKU AKADEMICKIM 2000/2001

SPSK nr 1 należy do największych w kraju i posiada 1209 łóżek. Na terenie innych gdańskich szpitali pięć klinik AMG, działających na tzw. „obcej bazie” dysponuje łącznie 328 łóżkami.

W ciągu roku w klinikach i zakładach Akademii Medycznej w Gdańsku leczono około 55 tysięcy chorych. W poradniach specjalistycznych udzielono około 150 tysięcy porad. W klinikach zabiegowych wykonano ponad 20 tysięcy zabiegów operacyjnych, a w laboratoriach blisko 2 miliony badań.

Dydaktyka podyplomowa

W ubiegłym roku akademickim w jednostkach Akademii Medycznej w Gdańsku, w ramach szkolenia podyplomowego, zorganizowano ponad 100 kursów i konferencji szkoleniowych. Kursy uruchomione w ramach Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego w Warszawie umożliwiły uczestnictwo lekarzy z całego kraju, pozostałe – przygotowane były przez poszczególne towarzystwa naukowe lub w ramach szkolenia podyplomowego dla lekarzy z naszego regionu.

Kliniki i zakłady Akademii Medycznej w Gdańsku w ramach szkoleń wymaganych w programach specjalizacji, umożliwiły odbycie blisko 1000 „częstkowych staży” niezbędnych do egzaminów specjalizacyjnych.

Działalność studentów

W Uczelni aktywnie działa Samorząd Studencki oraz 26 kół naukowych zrzeszonych w Studenckim Towarzystwie Naukowym (STN).

Po długiej przerwie, 6 października 2000 r. został otwarty klub studencki „Medyk”. Przeprowadzono w nim kompleksowy remont. Agentem jest Spółka Cywilna AZYL z siedzibą w Gdańsku.

Studenci brali aktywny udział w organizacji:

- IX Międzynarodowej Konferencji dla Studentów i Młodych Lekarzy w dniach 10–12 maja 2001 r. (wspólnie z Międzyuczelnianym Wydziałem Biotechnologii UG-AMG),
 - MEDYKALII'2001, czyli Obchodów Dni Kultury Studentów AMG, które zorganizował Uczelniany Samorząd Studencki w dniach 7–12 maja br. w celu integracji środowiska naszej Uczelni. Jest to powrót do chlubnej tradycji, kiedy to Klub Studentów AMG „Medyk” odgrywał kluczową rolę w krzewieniu kultury studenckiej. Impreza została zorganizowana we współpracy z Klubem „Medyk” i Duszpasterstwem Akademickim, pod patronatem Rektora AMG.
- W programie znalazły się m.in.:
- wykład Andrzeja Drzycimskiego pt. „Sztuka budowy wizerunku”
 - spotkanie z Krzysztofem Zanussim i projekcja filmu „Iluminacja”
 - wykład prof. Marka Grzybiaka na temat anatomii porównawczej kobiety i mężczyzny
 - wykład prof. S. Żołądzia – lekarza sportowego Adama Małyśza
 - pokaz medycyny ratunkowej
 - nieodpłatne mierzenie ciśnienia
 - koncert Chóru AMG
 - pokaz hipnozy
 - koncerty zespołów muzycznych, w tym zespołu DŻEM
 - turnieje: brydżowy, szachowy, darts, „piłkarzyków”, bilarowy
 - dyskoteka zwycięzców, bal przebierańców
 - wystawa zdjęć i prac studentów
 - wieczór poetycki.

Jak co roku, w lipcu i sierpniu, wspólnie z PCK, zorganizowano 4 obozy w Garczynie dla dzieci z domów dziecka, rodzin patologicznych (po raz pierwszy) oraz niepełnosprawnych ruchowo, na których około 30 studentów od pierwszego do szóstego roku studiów sprawowało całodobową opiekę pielęgniarską. Koordynatorem tych działań była dr hab. Zofia Zegarska, emerytowana profesor AMG.

CHÓR im. Tadeusza Tylewskiego

W roku akademickim 2000/2001 Chór Akademii Medycznej w Gdańsku im. Tadeusza Tylewskiego dał 40 koncertów. 3 maja 2001 r. reprezentował Polskę oraz Uczelnię w Hamburgu podczas „Tygodnia Polskiego” z okazji rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja oraz otwarcia wystawy „Sierpień'80”.

W styczniu 2001 roku Chór wydał trzecią płytę CD – „Muzyka cerkiewna” oraz nagrał drugą część płyty CD z muzyką cerkiewną.

Finanse Akademii

(wg stanu na dzień 30.05.2001 r.)

Uczelnia uzyskuje środki finansowe na swoją działalność z dwóch źródeł budżetowych:

- na działalność dydaktyczną – dotacja Ministerstwa Zdrowia
- na działalność naukową – dotacja Komitetu Badań Naukowych.

Ponadto Uczelnia uzyskuje środki ze źródeł pozabudżetowych. Są to dochody własne i dotacje od sponsorów.

W 2000 roku przychody Uczelni zamknęły się kwotą **76.119.227 zł**
w tym:

dotacja na działalność dydaktyczną	50.815.657 zł
dotacja na działalność ogólnotechniczną	187.000 zł
dotacja z KBN (wykorzystane w 2000 r.)	9.539.345 zł
dotacja na działalność usługową	3.283.012 zł
wydziałowa działalność gospodarcza	7.226.259 zł
inne dochody z działalności dydaktycznej	5.067.954 zł
Koszty ogółem wyniosły	75.327.027 zł
Rok finansowy 2000 zamknął się dodatnim wynikiem w wysokości	792.200 zł

Fundusz pomocy materialnej studentów kształtował się w 2000 roku następująco:

dochody + saldo 1999 r.	9.005.359 zł
w tym: dotacja MZ	6.659.340 zł

Poniesione koszty wyniosły	7.643.192 zł
Saldo na koniec roku 2000	1.362.167 zł

Wysokość wypłat (PLN) z funduszu osobowego (wynagrodzenia i godziny nadwymiarowe) oraz z funduszu bezosobowego (godziny zlecone) za rok akademicki 2000/2001 (tab. 6).

Plan finansowy na 2001 rok, uchwalony przez Senat w dniu 30 maja 2001 r. powstał w oparciu o przyznaną dotację z MZ i KBN oraz planowane dochody własne i przewidywane koszty:

dotacja budżetowa na działalność dydaktyczną	49.734.636 zł
dotacja KBN	8.750.502 zł
dochody własne Uczelni (planowane)	6.648.899 zł
Łącznie dochody	65.134.037 zł

DZIAŁALNOŚĆ AMG W ROKU AKADEMICKIM 2000/2001

Ponadto na fundusz pomocy materialnej dla studentów Uczelni otrzymała dotację budżetową w kwocie **6.053.833 zł**

Przewidywane koszty w 2001 roku zamkną się kwotą **65.134.037 zł**

Tab. 6. Wysokość wypłat z funduszu osobowego (wynagrodzenia i godziny ponadwymiarowe) oraz z funduszu bezosobowego (godziny zlecone) za rok akademicki 2000/2001

	Wynagrodzenia brutto z pochodnymi	w tym godziny ponadwymiarowe	Godziny zlecone
Wydział Lekarski	22.563.623,33	179.710,00	23.161,00
Oddział Stomatologiczny	2.592.595,73	29.696,00	-
Oddział Pielęgniarstwa	107.874,71	-	4.438,00
Wydział Farmaceutyczny	5.512.785,72	170.728,00	29.580,00
Międzyuczelniany Wydział Biotechnologii	122.469,96	-	-
Studium Wychowania Fizycznego i Sportu	354.256,98	13.408,00	-
Studium Języków Obcych	485.149,57	25.906,00	-
RAZEM	31.738.756,00	419.448,00	57.179,00

Baza materialna Uczelni

Na remonty bazy materialnej Uczelni (budynków i budowli) w roku 2000 Senat Uczelni przyjął kwotę w wysokości **800.000 zł**. W ramach planowanych środków wykonano remonty bieżące i eksploatacyjne w wysokości **808.000 zł** oraz zakończono remont skrzydła DS nr 3 za sumę 1.178.000 zł (zapłacono z dotacji na fundusz pomocy materialnej dla studentów).

Inwestycje

- zakończenie zadania inwestycyjnego III etapu rozbudowy i modernizacji Instytutu Kardiologii **22.000.000 zł**
- realizacja zadania inwestycyjnego Budowa Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej – z planowanym zakończeniem robót budowlano-montażowych do końca 2001 r. **5.332.000 zł**
- realizacja zadania inwestycyjnego (ze środków KBN) – Budowa Trójmiejskiej Akademickiej Zwierzężarni Doświadczalnej **3.900.000 zł**
- rozpoczęcie zadania inwestycyjnego (ze środków KBN) – modernizacja budynku dla potrzeb Centrum Badawczego Cukrzycy i Nadciśnienia Tętniczego (Samodzielna Pracownia – Regionalne Centrum Diabetologii) **1.600.000 zł**

Aparatura

W roku akademickim 2000/2001 dokonano zakupów aparatury naukowo – badawczej i sprzętu komputerowego na ogólną kwotę: **6.939.127,85 zł** w tym:

z funduszu zasadniczego Uczelni 637.408,88 zł
ze środków otrzymanych od sponsorów 694.621,04 zł
z funduszu KBN 3.682.802,62 zł
(środki przyznane w ramach prac St, W, G)
z prac usługowych 76.065,48 zł
z funduszu TEMPUS 75.436,34 zł
z dotacji Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej 184.882,79 zł
ze specjalnej dotacji KBN (AMG) 1.467.910,70 zł
z funduszy MZ (ochrona zdrowia § 72 R 8595) ... 80.000,00 zł
ze środków własnych SPSK nr 1 40.000,00 zł

Uczelnia otrzymała nieodpłatnie z Zakładu Zamówień Publicznych przy MZ z funduszu Ministerstwa Zdrowia sprzęt inwestycyjny na kwotę **74.579,91 zł**

W roku akademickim 2000/2001 sponsorzy przekazali jednostkom Akademii Medycznej aparaturę o wartości: **28.157,76 zł**
Tymi sponsorami byli:

Baxter Polska Sp. z o.o. Warszawa 8.528,00 zł
Fundacja Zdrowie-Rozum-Serce Warszawa ... 9.402,00 zł
Farmacja Polska Warszawa 9.687,42 zł
SOLvay Pharmaceuticas Oddz. Warszawa 540,34 zł

Działalność wydawnicza

Przygotowano i wydano drukiem:

- wydawnictwa skryptowe 8
- rozprawy habilitacyjne 7
- inne wydawnictwa 7
- prace przygotowane do druku 6

Wydano m.in. następujące pozycje:

- *Skład osobowy w roku akademickim 2000/2001*
- *Informator AMG (dwujęzyczny) 2001*
- *Annales Academiae Medicae Gedanensis*, t. 30
- *Gazeta AMG*, miesięcznik
- *Opis oferty studiów anglojęzycznych (Via Medica)*
- Prof. Peter Sleight doktor *h.c.* AMG

Współpraca ze szpitalami klinicznymi

- Z dniem 11.09.2000 r. odwołano dr. Marka Wyszczelskiego ze stanowiska dyrektora SPSK nr 1
- Z dniem 13.11.2000 r. został powołany na stanowisko dyrektora SPSK nr 1 dr Michał Mędraś
- Minister Zdrowia przekazał Rektorowi AMG zarządzeniem z dnia 11.10.2000 r. niektóre uprawnienia organu założycielskiego w stosunku do SPSK nr 3
- W czerwcu 2001 r. został złożony do Ministerstwa Zdrowia projekt restrukturyzacji SPSK nr 1
- W maju 2001 r. został złożony do Ministerstwa Zdrowia projekt restrukturyzacji SPSK nr 3
- W dniu 12 marca 2001 r. zostały podpisane pomiędzy AMG i SPSK nr 1, 2 i 3 umowy o zarząd i użytkowanie nieruchomości, których właścicielem jest Uczelnia

DZIAŁALNOŚĆ AMG W ROKU AKADEMICKIM 2000/2001

- 19 maja 2001 r. po wydzieleniu ze struktury SPSK nr 1 rozpoczęły działalność:
 - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Specjalistyczne Centrum Stomatologiczne AMG,
 - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Centrum Medycyny Rodzinnej, Medycyny Pracy i Promocji Zdrowia AMG
- Podpisano umowę między NZOZ Specjalistyczne Centrum Stomatologiczne AMG a Uczelnią w sprawie udostępnienia Akademii NZOZ-u na wykonywanie zadań dydaktycznych i badawczych w powiązaniu z udzielaniem świadczeń zdrowotnych (19 maja 2001 r.).
- Minister Zdrowia w dniu 5 czerwca 2001 r. zatwierdził, nadane przez Rektora AMG, Statuty Samodzielnych Publicznych Szpitali Klinicznych nr 1, 2 i 3 AMG
- W dniu 26 czerwca 2001 r. został podpisany przez Marszałka województwa pomorskiego, Prezydenta Gdańska i Rektora AMG list intencyjny w sprawie budowy Pomorskiego Centrum Onkologicznego
- Ministerstwo Zdrowia na konsultantów krajowych powołało trzy osoby z AMG:
 - prof. Krystynę de Walden-Gatuszko w dziedzinie medycyny paliatywnej
 - dr hab. Barbarę Adamowicz-Klepalską, prof. nzw. w dziedzinie stomatologii dziecięcej
 - prof. dr. hab. Romana Kaliszana w dziedzinie analityki farmaceutycznej.

Sieć komputerowa

Coraz szybciej następuje cykliczna konieczność zmiany sprzętu oraz sieci komputerowych. Wprowadzane są nowe produkty, opierające się na sieciach komputerowych. Używa się nowych, wydajnych oraz bardziej kompleksowych aplikacji i oprogramowania. Wywołują one, w połączeniu z coraz większą ilością informacji – silniejszą potrzebę zmian wydajności sieci, która, już niestety, przestaje odpowiadać potrzebom użytkowników.

Wysiłki Uczelni w minionym roku akademickim ukierunkowane były na rozwiązanie problemów związanych z przeciążeniem sieci przy wykorzystaniu istniejących systemów okablowania i zabezpieczeniu istniejących inwestycji. Wykonano znaczną część prac potrzebnych do przestawienia sieci na technikę wysokiej prędkości.

W rozwoju zastosowań systemów informatycznych przede wszystkim starano się rozszerzyć zakresy istniejących licencji. I tak:

- We wrześniu 2000 roku Akademia zawarła umowę z firmą StatSoft Inc., w ramach której rozszerzono zakres licencji na jeden z najbardziej cenionych i wykorzystywanych przez pracowników Akademii pakiet oprogramowania statystycznego STATISTICA. Licencja objęła wszystkich pracowników i studentów Uczelni przy zachowaniu dotychczasowych warunków cenowych. Dzięki nowej umowie liczba osób wykorzystujących to oprogramowanie w pracach naukowych wzrosła z 25 do ponad 300.
- W październiku 2000 roku z dotacji KBN na rozbudowę sieci lokalnej LAN AMG zakupiono przełącznik Fast Ethernet Cisco Catalyst serii 2900. Pełni on rolę głównego urządzenia dostępowego sieci lokalnej AMG do sieci miejskiej. Zapewnia koncentrację ruchu z terenu całej Akademii i uzyskanie prędkości 100 megabitów w punkcie styku z globalną siecią internetową. Instalacja i konfiguracja przełącznika poprawi-

ła niezawodność i ograniczyła przestoje sieci, stanowi podstawę do utworzenia pojemnych łączy do szkieletu sieci. W tym samym miesiącu zakończono prace związane z doprowadzeniem pierwszego łącza internetowego do DS nr1.

- W listopadzie 2000 roku podpisano porozumienie z firmą SAS Institute, w ramach którego Akademia uzyskuje prawo do nieodpłatnego wykorzystania pakietu oprogramowania statystycznego do prac naukowych.
- W grudniu 2000 roku podpisano umowę z firmą SoftBank Serwis na obsługę sieci internetowej i usługi komputerowe w Rektoracie. Wartość umowy obniżyła wydatki na obsługę systemów informatycznych o ok. 24 000 zł (29 000 zł brutto) rocznie w stosunku do umowy z 1999 roku i ok. 132 000 zł (161 000 zł brutto) rocznie w stosunku do umowy z 1998 roku.
- Na przełomie kwietnia i maja 2001 roku wykonano prace związane z przebudową Centrum Komputerowego AMG. Poprawiono jakość połączeń i parametry pracy wszystkich urządzeń w głównym węźle dostępowym sieci komputerowej. Zainstalowano nowe, specjalistyczne szafy klimatyzowane zapewniając tym samym prawidłowe warunki pracy wszystkim elementom głównego węzła komunikacyjnego. Utworzono pierwsze w AMG okablowanie strukturalne kategorii 6 oraz usprawniono wewnętrzne zasilanie awaryjne. W wyniku wykonanych prac znaczącej poprawie uległa przepustowość sieci w ramach połączeń do głównych serwerów Uczelni, a także zwiększyła się odporność na awarie całego systemu komunikacyjnego.
- W maju i czerwcu 2001 roku zakupiono i zainstalowano urządzenia aktywne, które zastąpiły w najbardziej obciążonych węzłach szkieletu sieci komputerowej takich jak Biblioteka Główna, Wydział Farmaceutyczny, Budynek Zakładów Teoretycznych, Rektorat, konwencjonalne systemy koncentratorów wysoko wydajnymi przełącznikami. W tym samym czasie zakończono prace nad budową magistrali światłowodowej na odcinku budynek Rektoratu – pawilon Działu Wydawnictw. Jest to pierwszy etap prac mających na celu doprowadzenie połączenia internetowego do jednostek organizacyjnych Akademii zlokalizowanych pomiędzy Rektoratem przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie a Aleją Zwycięstwa.
- W minionym roku zmodernizowano i zakupiono sprzęt komputerowy dla Biblioteki Głównej. Wymieniono na nowocześniejszy główny serwer medycznych baz danych Medline uzyskując tym samym zwiększenie wydajności całego systemu oraz poprawę stopnia zabezpieczenia danych przed utratą. Trwają prace związane z nadaniem nowego charakteru głównej stronie WWW Akademii. Zmieniła się szata graficzna, a wykorzystane przy tworzeniu nowoczesne technologie mają zapewnić istotną rolę informacyjną strony w funkcjonowaniu Uczelni.

Lokalna Komisja Etyczna ds. Doświadczeń na Zwierzętach

Lokalna Komisja Etyczna ds. Doświadczeń na Zwierzętach została powołana 1.06.2000 r. przez Komitet Badań Naukowych. Komisja składa się z 10 członków: 4 osoby z AMG, 3 – z IMMiT w Gdyni oraz 3 – z TOZ. Przewodniczącym ww. Komisji

DZIAŁALNOŚĆ AMG W ROKU AKADEMICKIM 2000/2001

jest prof. dr hab. Anzelm Hoppe, zastępcą przewodniczącego jest dr Joanna Stańczak, sekretarzem Hanna Rezmer.

Biuro LKE mieści się w Katedrze i Zakładzie Fizjopatologii, budynek 24. Odbyło się 15 posiedzeń Komisji, które w zależności od potrzeb zwoływane są raz lub dwa razy w miesiącu. Komisja rozpatrzyła 29 wniosków o wydanie opinii o dopuszczalności badań na żywych kręgowcach, z czego 2 wnioski oceniono negatywnie, ponieważ nie wchodzą w zakres kompetencji LKE. Do Lokalnej Komisji Etycznej ds. Doświadczeń na Zwierzętach mogą składać wnioski pracownicy naukowcy z Polskiej Akademii Nauk, Instytutu Medycyny Morskiej i Tropikalnej, Uniwersytetu Gdańskiego oraz Akademii Medycznej. Warunkiem złożenia wniosków o wydanie opinii jest uzyskanie zezwolenia indywidualnego, (wydano 107).

Niezależna Komisja Bioetyczna ds. Badań Naukowych

W skład Komisji wchodzi 15 członków: 10 profesorów Akademii Medycznej i 5 osób nie będących pracownikami AMG (przedstawiciel Okręgowej Izby Lekarskiej, przedstawiciel Okręgowej Izby Aptekarskiej, prawnik, pielęgniarka, duchowny). Przewodniczącym ww. Komisji jest prof. Stefan Raszeja.

W okresie od 1 października 2000 r. do 30 sierpnia 2001 r. nastąpił wzrost ilości rozpatrywanych projektów prac naukowo-badawczych, których przedmiotem był człowiek, a które miały na celu bądź osiągnięcie bezpośredniej korzyści dla osoby leczonej (eksperyment leczniczy), bądź tylko rozszerzenie wiedzy medycznej (eksperyment badawczy, eksploracyjny).

Odbyło się 7 posiedzeń Komisji. Na każdym z nich rozpatrywano przeciętnie 30 nowych wniosków i kilkadziesiąt poprawek do już wcześniej zaaprobowanych programów. W pewnej ilości przypadków Komisja – z uwagi na wątpliwości podnoszone przez członków Komisji – stawiała pewne warunki zastrzegające wymagania. Większość rozpatrywanych spraw pochodziła z jednostek organizacyjnych Wydziału Lekarskiego, kilka z jednostek Wydziału Farmaceutycznego oraz kilka z jednostek spoza Akademii.

W minionym roku akademickim wpłynęły do komisji łącznie 544 wnioski o wydanie opinii. W liczbie tej było 218 nowych wniosków oraz ponad 300 poprawek wprowadzanych przez eksperymentatora lub jego zleceniodawcę do programu badań już uprzednio zaakceptowanego przez komisję. Propozycje poprawek w większości wynikały z faktu, że w czasie eksperymentu obserwowano niekorzystne oddziaływanie badań na probantów lub wręcz ciężkie powikłania. Około połowa nowych wniosków (102 sprawy) dotyczyła badań nad przydatnością nowych leków lub co najmniej ich nowego zastosowania w terapii. Wśród pozostałych wniosków przeważały takie, które dotyczyły badań nad zastosowaniem nowych metod terapeutycznych lub diagnostycznych, rzadziej badań patogenetycznych. Komisja etyczna po każdym posiedzeniu przekazuje do Działu Nauki wykazy wszystkich zgłoszonych przez kierowników jednostek AMG tematów badań z podaniem nazwiska badacza i jednostki prowadzącej badanie oraz firmy, na zlecenie której dane badanie ma być prowadzone. Bez pozytywnej opinii komisji nie można rozpocząć badań. Za rozpatrzenie wniosku i wydanie opinii w sprawie planowanego eksperymentu medycznego komisja pobiera opłatę od zleceniodawcy (firmy farmaceutycznej zlecającej przeprowadzenie badania) – na podstawie wystawionej faktury – w wysokości 4.000 zł za jedno badanie oraz 500 zł za każdą poprawkę do protokołu badań już wcześniej zaakceptowanego, która w istotny sposób zmienia pierwotny zakres i metodykę badań.

Wpływy na konto Akademii z tego tytułu za okres od 1 października 2000 r. do 30 sierpnia 2001 r. wyniosły prawie 400.000 zł (350.000 zł – badania nowe oraz 43.000 zł – poprawki). Z uiszczenia ww. opłaty zwolnieni są badacze, którzy zgłaszają prace doktorskie, habilitacyjne oraz badania finansowane przez Komitet Badań Naukowych (granty, prace statutowe i własne).

Działalność Działu Socjalnego

Zgodnie z Regulaminem tworzenia i gospodarowania Zakładowym Funduszem Świadczeń Socjalnych środki Funduszu przeznacza się na finansowanie usług i świadczeń socjalnych, w szczególności na:

- wczasy pracownicze,
- wczasy tzw. „pod gruszą”,
- wypoczynek dzieci i młodzieży: kolonie, obozy, zimowiska,
- udzielanie pomocy materialno-rzeczowej lub finansowej,
- imprezy kulturalno-oświatowe, jak: dojazdy do biletów na widowiska kulturalne, rozrywkowe, sportowe, rekreacyjne, oświatowe,
- działalność turystyczno-rekreacyjną: wycieczki, wypożyczalnia sprzętu turystycznego, karnety na basen, gimnastyka rehabilitacyjna itp.,
- imprezy okolicznościowe: choinka dla dzieci, spotkania opłatkowe emerytów i rencistów AMG,
- pożyczki na cele mieszkaniowe.

Wydatki poniesione z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych dla pracowników AMG oraz ich rodzin w roku 2000 wyniosły **ogółem 2.442.377,00 zł**, w tym m.in.:

1. Wypoczynek pracowników	1.211.554,00 zł
2. Wypoczynek dzieci i młodzieży	357.555,00 zł
3. Działalność kulturalno-oświatowa	19.240,00 zł
4. Działalność turystyczno-rekreacyjna	37.497,00 zł
5. Pomoc rzeczowo – finansowa	31.450,00 zł
6. Choinka noworoczna dla dzieci	41.081,00 zł
7. Pożyczki na cele mieszkaniowe	744.000,00 zł

Wydatki przeznaczone z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych dla emerytów i rencistów AMG w 2000 roku wyniosły **ogółem 98.447,11 zł**, w tym:

1. Wypoczynek dzieci: kolonie i obozy	4.760,00 zł
2. Działalność turystyczno-rekreacyjna	916,56 zł
3. Pomoc finansowo – rzeczowa	70.513,00 zł
4. Imprezy okolicznościowe	6.257,55 zł
5. Pożyczki na cele mieszkaniowe	16.000,00 zł

Zarząd Klubu Seniora pracujący w 2000 r. bardzo prężnie, stanowiąc prezydium i przewodniczący trzech sekcji: kulturalno-oświatowej, socjalnej i zdrowia. Zarząd tworzą:

- prezydium: prof. dr hab. Józef Terlecki, przewodniczący
prof. dr hab. Tadeusz Korzon, zastępca
mgr Stefania Orchowska, sekretarz
- sekcja kulturalno-turystyczna:
prof. dr hab. Tadeusz Badzio, przewodniczący
- sekcja zdrowia:
prof. dr hab. Irena Jabłońska-Kaszewska, przewodnicząca
- sekcja socjalna:
mgr inż. Adam Bryk, przewodniczący.

DZIAŁALNOŚĆ AMG W ROKU AKADEMICKIM 2000/2001

Uwagi końcowe

- W minionym roku akademickim odbyło się 12 posiedzeń Senatu. Senat podjął 90 uchwał, w tym m.in. o nowelizacji Statutu AMG i Regulaminu studiów, o powołaniu Wydziału Nauk o Zdrowiu.
- W dniu 01.03.2001 r. odbyło się otwarte spotkanie władz rektorskich z pracownikami i studentami AMG poświęcone omówieniu i dyskusji o bieżących problemach Uczelni.
- W dniu 11.05.2001 r. w sali wykładowej Starej Anatomii po raz drugi odbyła się uroczystość odnowienia dyplomów z okazji jubileuszu 50-lecia ukończenia studiów rocznika absolwentów Wydziału Lekarskiego AMG 1946–1951. Udział wzięło 59 absolwentów.
- W dniu 01.06.2001 r. w dużej sali wykładowej Wydziału Farmaceutycznego po raz pierwszy odbyła się uroczystość odnowienia dyplomów z okazji jubileuszu 50-lecia ukończenia studiów przez absolwentów dwóch pierwszych roczników (1946–1950 i 1947–1951) Wydziału Farmaceutycznego AMG. Udział wzięło 70 absolwentów.
- We współpracy z Duszpasterstwem Akademickim zorganizowano w AMG w dniu 10.02.2001 r. z okazji Dnia Chorego konferencję na temat: „Pacjent i pracownik służby zdrowia wobec zagrożenia bezdusznoscą” z udziałem kardynała Fiorenzo Angeliniego.
- Na konferencji „Transfer technologii – bariery i hamulce” zorganizowanej w dniu 9 czerwca 2001 r. przez Gdańskie Towarzystwo Naukowe referat „Możliwości transferu technologii w biotechnologii i biomedycynie” wygłosił dr hab. Jacek Bigda, prof. nzw. AMG, dziekan Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii UG-AMG.
- Staraniem Wydziału Farmaceutycznego zorganizowano w dniach 22–23.06.2001 r. konferencję „Opieka farmaceutyczna – wyzwanie dla uczelni i praktyków” z udziałem zaproszonych gości zagranicznych.
- W dniu 5.06.2001 r. podpisano umowę z firmą MEDSOUR-CE sp. z o.o. o współpracy w zakresie wykonywania w jednostkach Uczelni klinicznych badań leków na zlecenie firm farmaceutycznych.
- W dniach 15–21 września br. odbyła się w Gdańsku kolejna Szkoła Letnia Europejskiego Stowarzyszenia Nadciśnienia Tętniczego z udziałem ponad 40 słuchaczy i 20 wykładowców z całej Europy. W Szkole zorganizowanej staraniem dr. hab. Krzysztofa Narkiewicza, prof. nzw. AMG i współpracowników z Katedry Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii AMG uczestniczył m.in. prof. Peter Sleight, doktor *h.c.* naszej Uczelni.

Stowarzyszenie Absolwentów Akademii Medycznej w Gdańsku

zaprasza na Piknik „Poinauguracyjny” roku akademickiego 2001/2002 Nowego Tysiąclecia. Impreza odbędzie się 12 października (piątek) o godz. 18.00 w leśniczówce „Wróblówka”. Protektorat nad imprezą przyjął JM Rektor. W programie: ognisko (ze śpiewami), pieczony dzik, bigos, piwo. Przygrywać będzie do tańca kapela.

REKRUTACJA 2001/2002 NA I ROK STUDIÓW

Senat Akademii Medycznej Uchwałą z dnia 20.11.2000 r. w sprawie przyjęć na I rok studiów w Akademii Medycznej w Gdańsku w roku akademickim 2001/2002 ustalił następujące limity przyjęć na studia dzienne:

– Wydział Lekarski	210 miejsc
– Oddział Stomatologiczny	60 miejsc
– Wydział Farmaceutyczny	95 miejsc
– Oddział Medycyny Laboratoryjnej	25 miejsc
– Oddział Pielęgniarstwa (studia zaoczne)	80 miejsc
oraz na płatne studia wieczorowe:	
– Wydział Lekarski	30 miejsc
– Oddział Stomatologiczny	15 miejsc
– Wydział Farmaceutyczny	30 miejsc

Kandydaci ubiegający się o miejsce na Wydziale Lekarskim i Oddziale Stomatologicznym zdawali ogólnopolski egzamin testowy zawierający po 40 pytań z biologii, chemii i fizyki, natomiast dla kandydatów na Wydział Farmaceutyczny i Oddział Medycyny Laboratoryjnej egzamin zawierał po 60 pytań z biologii i chemii.

Podstawę rekrutacji na studia wieczorowe stanowił wynik testowego egzaminu wstępnego.

Rekrutacja na studia licencjackie opierała się na:

- konkursie świadectw
- egzaminie praktycznym – (rzeźba i rysunek – protetyka stomatologiczna; pływanie – fizjoterapia)
- rozmowie kwalifikacyjnej

Do Wydziałowych Komisji Rekrutacyjnych dokumenty złożyło 1650 kandydatów, w tym na:

Wydział Lekarski	702
(w tym 2 laureatów olimpiad przedmiotowych)	
Oddział Stomatologiczny	234
Wydział Farmaceutyczny	527
Oddział Medycyny Laboratoryjnej	60
Oddział Pielęgniarstwa (studia zaoczne)	127

Ilość kandydatów na jedno miejsce:

Wydział Lekarski	3,3
Oddział Stomatologiczny	3,9
Wydział Farmaceutyczny	5,5
Oddział Medycyny Laboratoryjnej	2,4
Oddział Pielęgniarstwa (studia zaoczne)	1,6

Na płatne studia wieczorowe zgłosiło się 117 kandydatów, w tym na:

Wydział Lekarski	49
Oddział Stomatologiczny	20
Wydział Farmaceutyczny	49

Po raz pierwszy przeprowadzono rekrutację na 3-letnie studia licencjackie. Ogółem zgłosiło się 454 kandydatów, w tym na:

Wydział Nauk o Zdrowiu, na kierunku:	
fizjoterapia	132
pielęgniarstwo	61
położnictwo	40

Wydział Lekarski Oddział Zdrowia Publicznego
kierunek – zdrowie publiczne, specjalność techniki medyczne:

elektrodiagnostyka 57
protetyka stomatologiczna 89

Wydział Farmaceutyczny Oddział Medycyny Laboratoryjnej
kierunek – analiza medyczna 75

Do egzaminu wstępnego przystąpiło 1597 kandydatów, w tym na Wydział Lekarski 680, na Oddział Stomatologiczny 226, na Wydział Farmaceutyczny 507, na Oddział Medycyny Laboratoryjnej 57, na Oddział Pielęgniarstwa (studia zaoczne) 127.

Egzamin wstępny na studia dzienne został przeprowadzony przez 24 komisje egzaminacyjne, do pracy których nie zgłoszono żadnych zastrzeżeń formalnych.

Minimalna liczba punktów uzyskanych za egzamin, kwalifikująca kandydata do przyjęcia na I rok studiów dziennych wynosiła na:

- Wydz. Lekarskim 74 pkt. i uzyskało ją 217 kandydatów, w tym 134 kobiet i 83 mężczyzn
- Oddz. Stomatologicznym 68 pkt. i uzyskało ją 62 kandydatów, w tym 44 kobiet i 18 mężczyzn
- Wydz. Farmaceutycznym 72 pkt. i uzyskało ją 98 kandydatów, w tym 84 kobiet i 14 mężczyzn
- Oddz. Medycyny Laboratoryjnej 54 pkt. i uzyskało ją 25 kandydatów, w tym 20 kobiet i 5 mężczyzn

Najwyższą liczbę punktów za egzamin otrzymali na:

- Wydz. Lekarskim – Mateusz Gorlikowski 116
- Oddz. Stomatologicznym – Kamila Dulek 106
- Wydz. Farmaceutycznym – Alicja Gromkowska 104
- Oddz. Medycyny Laboratoryjnej – Michał Kolański 88

W okresie odwoławczym po egzaminie wstępnym do Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej wpłynęło 86 odwołań od decyzji WKR. W przypadku 84 odwołań, nie zawierających zastrzeżeń merytorycznych, z powodu braku podstaw regulaminowych do

zmiany liczby punktów za egzamin, UKR utrzymała w mocy decyzję WKR o nie przyjęciu na studia w AMG w roku akademickim 2001/2002. Wśród złożonych odwołań tylko 2 zawierały zastrzeżenia merytoryczne. Były to odwołania kandydatów na Wydział Lekarski, którzy kwestionowali poprawność 2 pytań z biologii. UKR po rozpatrzeniu odwołań zawierających zastrzeżenia merytoryczne na podstawie otrzymanych wyjaśnień recenzentów i opinii eksperta przedstawiła rektorowi wniosek o utrzymanie w mocy decyzji WKR o nieprzyjęciu na I rok studiów na Wydział Lekarski.

Ostateczna liczba osób przyjętych na I rok studiów w AMG zatwierdzona przez rektora wynosi:

Wydział Lekarski 217
Oddział Stomatologiczny 62
Wydział Farmaceutyczny 98
Oddział Medycyny Laboratoryjnej 25
Oddział Pielęgniarstwa (studia zaoczne) 92

Na I rok płatnych studiów wieczorowych zakwalifikowano:

Wydział Lekarski 31
Oddział Stomatologiczny 15
Wydział Farmaceutyczny 33

Na I rok studiów licencjackich przyjęto na:

Wydział Nauk o Zdrowiu, kierunki:
fizjoterapia 45
pielęgniarstwo i położnictwo 68
Wydział Lekarski Oddział Zdrowia Publicznego
kierunek – zdrowie publiczne, specjalność techniki medyczne:
elektrodiagnostyka 35
protetyka stomatologiczna 28
Wydział Farmaceutyczny Oddział Medycyny Laboratoryjnej
kierunek – analiza medyczna 31

dr n. farm. Halina Strzałkowska-Grad
sekretarz UKR

Przeczytane...

... istnieje coś takiego, jak nakaz etycznej doskonałości, a chociaż nigdy nie można być doskonałym, należy do tego dążyć...

... w życiu należy o dwu rzeczach pamiętać, żeby innym sprawiać jak najmniej krzywdy - i że za wszystko się ponosi odpowiedzialność. A odpowiedzialność - to jest właśnie kwestia ludzkiej godności.

Włodzimierz Pietrzak (1913-1944) krytyk literacki, poeta, prozaik, poległ w powstaniu warszawskim.

Przepisał prof. Romuald Sztaba

Do REDAKCJI GAZETY AMG

Nawiązując do tekstu prof. B. Rutkowskiego "Polemika z przemysleniami..." (*Gazeta AMG* 2001 nr 8/9) śpieszę zapewnić, że nie ma między nami różnicy poglądów. Nauczyciele akademicy zatrudnieni w SPSK powinni w wypadku wyjazdów naukowych odpowiednio uregulować swój stosunek z drugim pracodawcą, jakim jest SPSK. W istniejącym stanie prawnym rektor nie jest władny nakazać dyrektorom PSK udzielania w tej sytuacji płatnego urlopu szkoleniowego, ale wystąpił z tego rodzaju zaleceniem i nieformalną prośbą do dyrektorów SPSK, sugerując takie właśnie traktowanie tego problemu. Nowa sytuacja może mieć miejsce po wejściu w życie nowelizacji ustawy o zakładach opieki zdrowotnej, w wyniku której Akademia stanie się organem założycielskim szpitali klinicznych. Tak więc cieszę się, że nie mam potrzeby zmieniania swych przemyśleń i wyrażam zadowolenie, że mój punkt widzenia był tak zbliżony z przemyśleniami prof. B. Rutkowskiego.

prof. Wiesław Makarewicz
Rektor

SPOTKANIE REKTORÓW-CZŁONKÓW KRASP Z PAPIEŻEM

Wystąpienie Przewodniczącego Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich prof. Jerzego Woźnickiego

Wasza Świątobliwość,
Umiłowany Ojciec Święty,

Przed rokiem, w czasie naszej pielgrzymki do Ziemi Świętej my, rektorzy polskich uczelni akademickich, zwracaliśmy się w wystosowanym do Waszej Świątobliwości liście pisanym z Jerozolimy tymi słowami: – *Tu, w ziemskiej Ojczyźnie Jezusa, rozważając Misterium Incarnations stajemy u progu trzeciego tysiąclecia, uświadamiając sobie, że nasze uczelnie mają być zawsze otwarte na Prawdę. Wspominając nasze spotkania z Waszą Świątobliwością w Rzymie i w Ojczyźnie, ufamy, że będzie nam dane spotkać się kolejny raz w przyszłości.*

I oto nasze wielkie pragnienie zostaje dzisiaj zrealizowane.

Tu w Castel Gandolfo stają dziś przed polskim Papieżem rektorzy – członkowie Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich. Nasze dobrowolne zrzeszenie zostało założone w przeddzień pamiętnego spotkania z Ojcem Świętym w Kolegiacie Św. Anny w Krakowie w 1997 roku. Aktualnie do KRASP należy 96 rektorów reprezentujących wszystkie akademickie – a więc mające prawo do doktoryzowania – uczelnie polskie.

KRASP stoi na straży tradycyjnych wartości akademickich, a w tym konstytucyjnej zasady autonomii szkół wyższych, gwarantującej im samorządność i prawo do określania własnego stanowiska we wszystkich sprawach, którymi społeczność akademicka jest zainteresowana.

Ojciec Święty,

Misja Kościoła w jej humanistycznym przestaniu adresowana jest do wszystkich. Kościół jest bowiem wielką wspólnotą ludzi, którzy pragną być lepsi. I czynią to razem pomagając sobie wzajemnie w tym dziele.

Uniwersytety w swym wielowiekowym rozwoju czerpały siłę z pierwiastków duchowych. Wszystkie uczelnie akademickie odwołują się w swych działaniach do określonej przez siebie misji, w wymiarze społecznym mającej jednak uniwersalny charakter. Uczelnie – zgodnie z tradycją uniwersytecką – jest wspólnotą

uczących i nauczanych, działającą dla dobra publicznego oraz zbiorowego i indywidualnego doskonalenia się. Następuje to poprzez poszerzanie i szerzenie wiedzy, poprzez kształcenie umiejętności zawodowych, poprzez rozwijanie zdolności do działania dla dobra wspólnego. Ale następuje to także poprzez kształtowanie charakterów i sumień, poprzez rozwijanie wrażliwości na sprawy ludzkie i zdolności do utrzymywania wspólnoty akademickiej. Nietrudno zauważyć jak bardzo powiązane są humanistyczne fundamenty misji Kościoła i misji uniwersytetu w ich edukacyjnym wymiarze.

Wasza Świątobliwość,

„Wiara i rozum są jak dwa skrzydła, na których duch ludzki unosi się ku kontemplacji prawdy. Sam Bóg zaszczerpił w ludzkim sercu pragnienie poznania prawdy, którego ostatecznym celem jest poznanie jego samego, aby człowiek poznając Go i miłując – mógł dotrzeć także do pełnej prawdy o sobie” – tak rozpoczyna się encyklika papieska „Fides et ratio”.

Wielu z nas odczuwa głęboką wewnętrzną potrzebę intelektualnego nawiązywania do tej encykliki, która najżywiej nas dotyczy. U ludzi nauki jej treść przywołuje refleksję o filozoficznych skutkach słynnych twierdzeń Kurta Gödla z 1931 r.

Przypomnijmy ich ogólniejszy sens. Choćby teoria mnogości mogłaby być odpowiednim środkiem do sformułowania ogólnego układu aksjomatów matematyki klasycznej, to jednak taki program aksjomatyzacji nie może być zupełny. Nie ma bowiem podstaw do nadziei na to, że kiedykolwiek uzyska się dostatecznie mocne narzędzie pozwalające ustalić wszystkie prawdy matematyki klasycznej a nawet chociażby samej arytmetyki, z jednoczesnym wykluczeniem wszystkiego co jest nieprawdziwe. Tak oto na gruncie matematyki nauka pozostawia miejsce dla wiary.

Encyklika papieska i twierdzenia Gödla mówią o strukturalnej konieczności pozalogicznych rozstrzygnięć w globalnym logosie „rozumu”. Ta permanentna otwartość logosu kreuje jako bezsprzecznie dowiedzione miejsce dla człowieka z jego „boską” głębią, z jego poszukiwaniem drogi nie pomiędzy wiarą a rozumem, ale jednej wspólnej drogi rozumu natchnionego wiarą i wiary wzmacnionej rozumem. Jak to wynika z treści encykliki „Fides et ratio”, na gruncie nauki nie ma bowiem sprzeczności pomiędzy wiedzą i wiarą.

Ojciec Święty,

Jest to czwarte już spotkanie rektorów polskich uczelni akademickich z Waszą

Słowa Ojca Świętego Jana Pawła II

Szanowni Państwo,

1. Witam i pozdrawiam serdecznie. Cieszę się, że ponownie mogę gościć u siebie dostojnych rektorów wyższych uczelni polskich. Dziękuję panu profesorowi Woźnickiemu, przewodniczącemu Kolegium Rektorów Akademickich Szkół Polskich, za wprowadzenie i za życzliwe słowa skierowane pod moim adresem.

Nasze spotkania należą już do tradycji i są niejako znakiem dialogu, jaki toczy się pomiędzy światem nauki i wiary – Fides et ratio. Wydaje się, że bezpowrotnie minął już czas, kiedy usiłowano te dwa światy sobie przeciwstawiać. Dzięki wysiłkom wielu środowisk intelektualistów i teologów, wspieranym łaską Ducha Świętego, coraz bardziej narasta świadomość, że nauka i wiara nie są sobie obce, że nawzajem siebie potrzebują i nawzajem się uzupełniają. Sądzę, że dobre przyjęcie encykliki *Fides et ratio* było podyktowane właśnie tą pogłębiającą się świadomością konieczności dialogu pomiędzy poznaniem rozumowym i doświadczeniem religijnym. Bogu dzięki za wszelkie natchnienia, którymi prowadzi nas w tym kierunku.

2. Podczas naszych spotkań podejmowałem już wiele tematów odnoszących się do uniwersytetu, wyższej szkoły czy instytutu naukowego, jako środowiska, które w wielkim stopniu wpływa na kształt doczesnej egzystencji człowieka, społeczności i całej ludzkości. Świadomość tej niezwyklej roli uniwersytetu i szkoły wyższej jest we mnie zawsze żywa i dlatego tak bardzo leży mi na sercu troska o taki ich kształt, by wpływ, jaki

Świątobliwością. Jak każde poprzednie, tak i to jest dla nas źródłem wielkich przeżyć.

Wyrażając przed kilku miesiącami radość z zapowiedzi tego spotkania, wstępując się w nauczanie Ojca Świętego – rektorzy kierowali się pragnieniem uczestniczenia w dziele przeobrażania świata w duchu odwiecznych i wciąż aktualnych ideałów prawdy, dobra i piękna. Nasze spotkanie uskrzydla nas w działaniach na rzecz tych największych celów, jakie wyznacza sobie ludzkość.

Ojciec Święty, w imieniu rektorów składam najserdeczniejsze podziękowanie za tę audiencję.

CASTEL GANDOLFO, 30 SIERPNIA 2001 R.

wywiera na świat i na życie każdego człowieka, oznaczać zawsze dobro – możliwe największe dobro, w każdej dziedzinie. Tylko wtedy bowiem uniwersytet i szkoła wyższa jest nośnikiem prawdziwego postępu, a nie zagrożenia dla człowieka.

Pamiętam, że kiedy przed z górą dwudziestu laty pisałem swoją pierwszą encyklikę *Redemptor hominis*, mojej refleksji towarzyszyło pytanie o tajemnicę lęku, jaki przeżywa współczesny człowiek. Spośród wielu jego źródeł wydało mi się wtedy słuszne podkreślić jedno: poczucie stałego zagrożenia ze strony tego, co jest własnym wytworem człowieka, owocem pracy jego rąk, a zwłaszcza pracy jego umysłu i dążeń woli. Wydaje się, że dziś, na początku nowego tysiąclecia, to poczucie jeszcze bardziej narasta. Zbyt często zdarza się bowiem, że to, co człowiekowi udaje się wytworzyć dzięki wciąż nowym możliwościom myśli i techniki, podlega swoistej «alienacji» – jeśli nie całkowicie, to przynajmniej w jakiejś mierze wymyka się spod kontroli twórcy i skierowuje się przeciw niemu (por. *Redemptor hominis*, 15). Przykładów takiej sytuacji jest wiele. Dość wspomnieć osiągnięcia w dziedzinie fizyki, zwłaszcza fizyki nuklearnej, dokonania w zakresie przekazywania informacji, działania związane z eksploatacją dóbr naturalnych ziemi czy w końcu eksperymenty na polu genetyki i biologii. Dotyczy to niestety również tych dziedzin nauki, które bardziej niż ze środkami technicznymi są związane z rozwojem myśli. Wiemy, jakie zagrożenia zrodziły się w minionym stuleciu z filozofii wprzęgniętej w służbę ideologii. Zdajemy sobie sprawę z tego, jak łatwo przeciw człowiekowi, przeciw jego wolności i integralności osobistej można wykorzystać osiągnięcia w dziedzinie psychologii. Coraz częściej przekonujemy się, jak wielkich zniszczeń w osobowości – szczególnie młodych – może dokonać literatura, sztuka czy muzyka, gdy w ich formę wpisana jest treść wroga człowiekowi.

Doświadczając skutków tej «alienacji» dzieła wobec twórcy, zarówno w wymiarze osobistym jak i społecznym, ludzkość staje niejako na rozdrożu. Z jednej strony jest jasne, że człowiek zostaje przez Stwórcę wezwany i wyposażony do tego, aby tworzyć, aby czynić sobie ziemię poddaną. Wiadomo też, że wypełnianie tego wezwania stało się w ciągu wieków motorem postępu w wielu dziedzinach życia – postępu, który powinien być podtrzymywany dla wspólnego dobra. Z drugiej jednak strony ludzkość doznaje lęku, że owoce tego twórczego wysiłku mogą

zostać skierowane przeciw niej, a nawet stać się narzędziami zagłady.

3. W kontekście tego napięcia wszyscy zdajemy sobie sprawę, że uniwersytet i każda szkoła wyższa, jako środowisko bezpośrednio kreujące postępy w różnych sferach życia, odgrywają kluczową rolę. Wobec tego trzeba pytać, jaki powinien być wewnętrzny kształt tych instytucji, aby nieustanny proces tworzenia tak się w nich dokonywał, by jego owoce nie podlegały «alienacji», by nie były obracane przeciw samemu twórcy, przeciw człowiekowi.

Wydaje się, że u podstaw dążenia do takiego ukierunkowania uniwersytetu jest troska o człowieka, o jego człowieczeństwo. Jakakolwiek byłaby dziedzina badań, pracy naukowej czy twórczej, każdy, kto angażuje w nie swoją wiedzę, talent i trud, powinien stawiać sobie pytanie, w jakiej mierze jego dzieło kształtuje wpięty jego własne człowieczeństwo, a z kolei, czy czyni ono życie ludzkie pod każdym względem bardziej ludzkim, bardziej godnym człowieka; i wreszcie, czy w kontekście postępu, którego jest autorem, człowiek „staje się lepszy, duchowo dojrzalszy, bardziej świadomy godności swojego człowieczeństwa, bardziej odpowiedzialny, bardziej otwarty na drugich, zwłaszcza dla potrzebujących, dla słabszych, bardziej gotowy świadczyć i nieść pomoc wszystkim?” (*Redemptor hominis*, 15).

Takie podejście do szeroko rozumianej nauki uwypukla jej służebny charakter. Nauka bowiem, jeśli nie jest uprawiana w poczuciu służby człowiekowi, łatwo może stać się elementem ekonomicznych przetargów, z pominięciem dobra wspólnego, albo co gorsza może być wykorzystana w celu panowania nad innymi, wprzęgnięta w dążenia totalitarne jednostek i grup społecznych. Dlatego zarówno dojrzali naukowcy, jak i początkujący studenci winni mieć na względzie to, czy ich słuszne dążenie do zgłębiania tajemnic wiedzy wpisuje się w podstawowe wymogi sprawiedliwości, solidarności, miłości społecznej, poszanowania praw pojedynczego człowieka, ludu czy narodu.

Służebność nauki obowiązuje nie tylko w stosunku do człowieka czy społeczeństwa, ale również, a może nade wszystko, w stosunku do samej prawdy. Naukowiec nie jest twórcą prawdy, ale jej odkrywcą. Im bardziej pozostaje jej wierny, tym bardziej ona się przed nim odświeża. Szacunek dla prawdy wymaga od badacza czy myśliciela dołożenia wszelkich starań, aby ją zgłębiać i możliwie najści-

ślej zaprezentować innym. Trzeba jednak pamiętać, iż mimo, że – jak mówi Sobór – „rzeczy stworzone i społeczności cieszą się własnymi prawami i wartościami, które człowiek ma stopniowo poznawać, przyjmować i porządkować” i w związku z tym trzeba uznać właściwe metody poszczególnych nauk czy sztuk (*Gaudium et spes*, 36), to jednak jedynie słuszne jest dochodzenie do prawdy w oparciu o badanie metodyczne, prowadzone w sposób prawdziwie naukowy i z poszanowaniem norm moralnych. Słuszne dążenie do poznania prawdy nie może nigdy przestaniać tego, co należy do samej istoty prawdy: rozeznawania dobra i zła.

Dotykamy tu kwestii autonomii nauki. Dziś często jest podnoszony postulat nieograniczonej wolności badań naukowych. O ile – jak powiedziałem – trzeba uznać prawo nauk do stosowania właściwych im metod badawczych, o tyle nie można się zgodzić z twierdzeniem, że zakres samych badań nie podlega jakimkolwiek ograniczeniom. Ich granice wyznacza właśnie podstawowe rozróżnienie dobra od zła. To zaś rozróżnienie dokonuje się w sumieniu człowieka. Można zatem powiedzieć, że autonomia nauk kończy się tam, gdzie prawe sumienie badacza rozeznaje zło – zło metody, celu czy skutku. Dlatego tak ważne jest, aby uniwersytet i wyższa szkoła nie ograniczały się do przekazywania wiedzy, ale by były miejscem kształtowania prawego sumienia. Tu bowiem, a nie w samej wiedzy, tkwi tajemnica mądrości. A „epoka nasza – jak mówi Sobór – bardziej niż czasy ubiegłe potrzebuje takiej mądrości, która by rzeczy nowe, jakie człowiek odkrywa, czyniła bardziej ludzkimi. Przyszłym losom świata grozi bowiem niebezpieczeństwo, jeśli ludzie nie staną się mądrzejsi” (*Gaudium et spes*, 15).

4. Dziś bardzo wiele mówi się o globalizacji. Wydaje się, że ten proces dotyka również nauki i nie zawsze ma na nią pozytywny wpływ. Jednym z zagrożeń związanych z globalizacją jest niezdrowa rywalizacja. Badaczom, a nawet całym środowiskom naukowym, może się wydawać, że aby się utrzymać na światowym rynku, dociekania, badania i eksperymenty nie mogą być prowadzone jedynie z zastosowaniem uczciwych metod, ale powinny być one dostosowane do z góry wyznaczonych celów i oczekiwań jak najszerszego grona odbiorców, nawet za cenę wykroczenia przeciw niezbywalnym prawom ludzkim. W tym ujęciu wymagania prawdy ustępują tak zwanym prawom rynku. Takie podejście łatwo może pro-

SPOTKANIE REKTORÓW-CZŁONKÓW KRASP Z PAPIEŻEM

wadzić do przemilczania pewnych aspektów prawdy lub wręcz do manipulowania nią, tylko po to, aby mogła być zaakceptowana przez tak zwaną szeroką opinię publiczną. Taka zaś akceptacja niejednokrotnie wydaje się wystarczającym uzasadnieniem słuszności tychże fałszywych metod. Trudno wtedy o zachowanie nawet podstawowych reguł etyki. Jeżeli zatem słuszna i pożądana jest rywalizacja ośrodków naukowych, to nie może ona dokonywać się kosztem prawdy, dobra i piękna, kosztem takich wartości jak życie ludzkie, od poczęcia do naturalnej śmierci, czy też bogactwa środowiska naturalnego. Uniwersytet zatem i każdy inny ośrodek naukowy, obok przekazywania wiedzy, powinien uczyć jasnego rozeznania uczciwości metod badawczych i odwagi rezygnacji z tego, co metodologicznie możliwe, ale etycznie naganne.

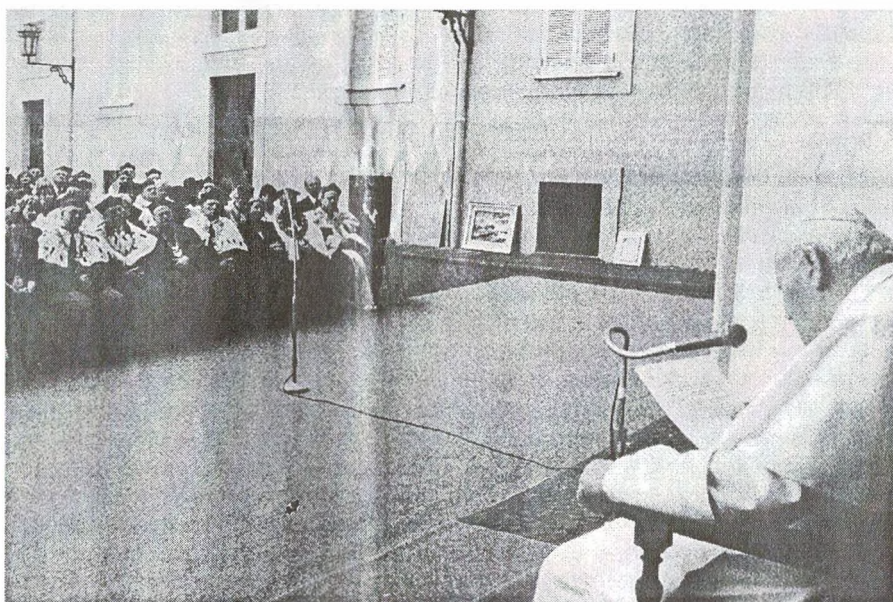
Ten wymóg nie może być zrealizowany inaczej, jak tylko w oparciu o długomyślność, to znaczy o umiejętność przewidywania skutków czynów ludzkich i poczucie odpowiedzialności za sytuację człowieka nie tylko tu i teraz, ale również w dalekim zakątku świata w nieokreślonej przyszłości. Zarówno naukowiec, jak i student wciąż musi uczyć się przewidywania kierunków rozwoju i skutków dla ludzkości, jakie mogą wynikać z jego naukowych dociekań.

5. To tylko niektóre refleksje, niektóre sugestie, jakie rodzą się z troski o ludzki kształt szkół o charakterze uniwersyteckim. Wydaje się, że spełnienie tych postulatów może okazać się łatwiejsze, gdy zostanie podjęta ściśła współpraca i wymiana doświadczeń pomiędzy przedstawicielami nauk technicznych i humanistycznych, z teologią włącznie. Istnieje wiele możliwości kontaktów w ramach już istniejących struktur uczelnianych. Myślę, że takie spotkania jak dzisiejsze otwierają nowe perspektywy współdziałania dla rozwoju nauki oraz dla dobra człowieka i społeczeństw.

Jeżeli dziś o tym mówię, to dlatego, że „Kościół, który jest ożywiony wiarą eschatologiczną, uważa równocześnie tę troskę o człowieka, o jego człowieczeństwo, o przyszłość ludzi na tej ziemi, a więc o kierunek całego rozwoju i postępu – za istotny dla swego posłannictwa, za nierozdzielny z nim związany. Początek tej troski Kościół znajduje w samym Jezusie Chrystusie (...), w Nim też pragnie ją rozwijać odczytując sytuację człowieka w świecie współczesnym wedle najważniejszych znaków naszego czasu” (*Redemptor hominis*, 15).

Szanowni Państwo, dziękuję za waszą obecność i za waszą wolę szerokiej współpracy dla rozwoju nauki polskiej i światowej, którą manifestujecie nie tylko przy tak uroczystych okazjach, ale również w waszej uniwersyteckiej codzienności. Tworzycie szczególne środowisko, które – mam nadzieję – znajdzie swój odpowiednik również w strukturach jednoczącej się Europy.

Przekażcie, proszę, waszym współpracownikom, profesorom, pracownikom naukowym, pracownikom administracyjnym i całej rzeszy studentów moje serdeczne pozdrowienie i zapewnienie o stałej pamięci w modlitwie. Niech światło Ducha Świętego towarzyszy całemu środowisku naukowców, intelektualistów i ludzi kultury w Polsce! Niech zawsze Bóg was wspiera i Boże błogostawieństwo!

Wystąpienie Przewodniczącego KRASP prof. Jerzego Woźnickiego

z okazji złożenia wieńca
na Monte Cassino w dniu
1 września 2001 roku

Zebraliśmy się tu, gdzie znajduje się skrawek Polski, po spotkaniu z Ojcem Świętym, gdzie także odnaleźliśmy Polskę. Skierowane do nas przed dwoma dniami słowa Papieża pozostają w naszej pamięci.

Przybywamy na to apenińskie wzgórze, my, rektorzy akademickich szkół polskich, aby oddać hołd naszym rodakom, żołnierzom Drugiego Korpusu Polskiego, dowodzonego przez Władysława Andersa, wielkim bohaterom polskiego narodu, którzy dokonali tego, czego nie zdołali uczynić inni. Zdobyli Monte Cassino, będące głównym bastionem linii Gustawa, 125-kilometrowego niemieckiego systemu umocnień, zamykającego aliantom najkrótszą drogę do Rzymu. W drugim

natarciu w dniach 17–19 maja 1944 roku zdobyli to wzgórze z opactwem benedyktyńskim, następnie przetamali kolejny pas obrony niemieckiej, tzw. linię Hitlera. Zdobycie przez Drugi Korpus Polski wzgórza Monte Cassino było wielkim osiągnięciem. Wcześniej próbowali tego dokonać inni, ale bez rezultatu. Ich trzykrotne próby zakończyły się niepowodzeniem.

Skuteczność walczących Polaków była efektem kompetencji dowódców, ale przede wszystkim była rezultatem świadomego wyboru żołnierzy – walki do końca, niezależnie od płaconej za to ceny. Za to zwycięstwo 924 żołnierzy zapłaciło cenę najwyższą, dając świadectwo swemu bohaterstwu, ale także temu, że istnieją dla człowieka wartości bezcenne.

Dzisiaj, w dniu 1 września, w 62. rocznicę wybuchu II wojny światowej, najtragiczniejszej z wojen, rektorzy polscy przybyli na to wzgórze po to, by pochylić głowę w hołdzie dla polskich żołnierzy, w szczególności dla tych tak młodych żołnierzy, którzy pozostali tu na zawsze, bo nie zawahali się poświęcić własnego życia w obronie wolności.

Cześć ich pamięci.
Wieczna im chwala.

Po raz pierwszy w kraju

DOOTRZEWNOWA CHEMIOTERAPIA PERFUZYJNA W HIPERTERMII W PRZYPADKU RAKA JAJNIKA

W dniu 27 czerwca 2001 roku zespół w składzie: prof. Janusz Emerich, dr n. med. Dariusz Wydra (II Klinika Płodności i Ginekologii), prof. Andrzej Kopacz, dr n. med. Tomasz Jastrzębski, lek. Grzegorz Gryglewski (Katedra i Klinika Chirurgii Onkologicznej), dr n. med. Jan Rogowski (Klinika Kardiochirurgii), lek. Anna Sommer (Klinika Anestezjologii i Intensywnej Terapii) przeprowadził pierwszy w Polsce zabieg perfuzji dootrzewnowej w hipertermii w przypadku przerzutów raka jajnika do otrzewnej.

Rak jajnika stwierdza się w każdym wieku, jednakże najczęściej między 40 a 70 rokiem życia. Rak jajnika stanowi 25% wszystkich nowotworów narządów płciowych kobiety. Śmiertelność z tego powodu jest najwyższa i stanowi 47% wszystkich zgonów z powodu nowotworów narządów płciowych. Metodą z wyboru w leczeniu pooperacyjnym raka jajnika jest dożylna chemioterapia. W ciągu ostatnich dwudziestu lat, mimo wprowadzenia nowych schematów leczenia chemicznego, odsetek 5-letnich przeżyć dla wszystkich stopni klinicznych nie przekraczał 40%. Tak niski odsetek wiąże się z faktem, że około 75% kobiet chorych na raka jajnika, ze względu na brak wczesnych objawów tej choroby, zgłasza się do leczenia w III i IV stopniu zaawansowania klinicznego.

Wyniki leczenia operacyjnego, dożylnej następowej wielolekowej chemioterapii chorych z zaawansowanym rakiem jajnika są nadal niezadowolające, stąd ciągle poszukiwania nowych metod terapeutycznych. Jedną z metod, z którą wiąże się wiele nadziei jest metoda dootrzewnowej chemioterapii perfuzyjnej w hipertermii (DCPH). Polega ona na zastosowaniu ciągłego przepływu płynu perfuzyjnego z cytostatykiem w podwyższonej temperaturze, co umożliwia dotarcie leku do wszystkich części jamy otrzewnej. Zastosowanie podwyższonej temperatury do 42 °C powoduje lepszą penetrację leku do komórek nowotworowych, zwiększa jego działanie cytotoksyczne, zaś hipertermia sama jest czynnikiem terapeutycznym, powodującym uszkodzenie komórek szybko dzielących się, jakimi są komórki nowotworowe. Hipertermia może doprowadzić do obniżenia podwyższonego ciśnienia śródmiąższowego, co pozwala na lepsze wnikanie leków do tkanek. Wykonanie DCPH w bezpośrednim okresie po zabiegu opera-

cyjnym pozwala na uwolnienie wzrostu tkankowych i skrzepów krwi, co zapobiega nawarstwieniom włókniaka. Przetrwale komórki nowotworowe w jamie brzusznej mogą ulec zniszczeniu pod wpływem działania cytostatyków podanych dootrzewnowo w czasie 1–5 dni po zabiegu operacyjnym. Zastosowanie DCPH w odpowiednim czasie prowadzi do zniszczenia komórek nowotworowych zanim ulegną one wciągnięciu przez błonę będącą wynikiem gojenia się ran.

Dotychczas w przypadku przetrwałych zmian nowotworowych jajnika stosowano chemioterapię dootrzewnową. Ta technologia medyczna została wdrożona stosunkowo niedawno, bo w 1991 roku. Prekursorem w Polsce tej metody był nasz ośrodek. Obecnie w II Klinice Płodności i Ginekologii AMG wykonuje się rocznie około 40 zabiegów chemioterapii dootrzewnowej. Dzięki podaniu cytostatyku bezpośrednio do jamy otrzewnej uzyskuje się przewagę terapeutyczną nad konwencjonalną metodą dożylnego podania leku. Omijając barierę otrzewnej osiąga się bardzo wysokie stężenie cytostatyku w jamie otrzewnowej od 30 do 1000 razy

wyższe niż po podaniu dożylnym, przy zmniejszeniu toksyczności ogólnej.

Jednakże połączenie „tradycyjnej chemioterapii dootrzewnowej” z podaniem cytostatyku w podwyższonej temperaturze w ciągłym przepływie (DCPH) pozwala na osiągnięcie korzystnych wyników terapeutycznych i wydłużenie przeżycia chorych z przerzutami raka jajnika do otrzewnej.

Zabiegi tego typu są stosowane w ośrodkach Stanów Zjednoczonych i Japonii. Pierwsze próby zastosowania DCPH podjęli również lekarze włoscy i holenderscy. Jednym z prekursorów tej metody był prof. Paul Sugarbaker w Washington Cancer Institute, we współpracy z którym Katedra i Klinika Chirurgii Onkologicznej w 1999 r. wykonała pierwszy w Polsce zabieg DCPH w przypadku przerzutów raka jelita grubego do otrzewnej.

Doświadczenie II Kliniki Płodności i Ginekologii oraz Katedry i Kliniki Chirurgii Onkologicznej w dziedzinie chemioterapii dootrzewnowej we współpracy z Kliniką Kardiochirurgii zaowocowały wspólnym wykonaniem tej procedury w przypadku raka jajnika po raz pierwszy w kraju.

Składamy szczególne podziękowanie prof. Mirosławowi Narkiewicz, która udostępniła nam niezbędną aparaturę do przeprowadzenia perfuzji, jak też salę operacyjną, na której mogliśmy przeprowadzić wysoko specjalistyczne leczenie.

prof. Janusz Emerich
dr n. med. Dariusz Wydra

KADRY AMG

Tytuł profesora otrzymał

prof. dr hab. med. Adam Włodarkiewicz

Na stanowisko adiunkta przeszli:

dr med. Andrzej Karmoliński
dr med. Krzysztof Łukaszuk
dr med. Bogusław Mikaszewski
dr med. Robert Rzepko
dr med. Piotr Witkowski

Jubileusz długoletniej pracy w AMG obchodzili:

35 lat

dr hab. n. med. Barbara Adamowicz-Klepalska, prof. nzw.
dr med. Gerda Gnacińska
dr med. Andrzej Kubasik
dr med. Barbara Przytarska-Bielińska
prof. dr hab. med. Andrzej Roszkiewicz

30 lat

dr med. Janina Aleszewicz-Baranowska
dr hab. n. med. Lech Anisimowicz
dr hab. n. med. Zdzisław Bereznowski
Barbara Gniazdowska
prof. dr hab. med. Andrzej Hellmann

dr farm. Krzysztof Kobytczyk
dr n. hum. Zbigniew Kwapich
prof. dr hab. farm. Henryk Lamparczyk
dr med. Andrzej Marek
dr farm. Danuta Pancechowska-Ksepko
mgr farm. Iwona Radziwanowska

25 lat

mgr mat. Irena Bautembach
mgr Aleksander Stankiewicz
dr farm. Halina Strzałkowska-Grad

20 lat

mgr farm. Wojciech Borowik
dr n. med. Waldemar Budziński
dr med. Maria Jankowska
dr hab. med. Ewa Jassem
mgr Krystyna Kostrzewa-Matejczuk
mgr fil. Józefa de Laval
Grażyna Łukaszewicz
dr med. Marian Łukiański
Krystyna Nowicka
dr hab. farm. Jadwiga Ochocka, prof. nzw.
dr med. Hanna Stępiak
dr med. Maria Szreder
dr med. Krystyna Witczak-Malinowska
Teresa Wolszczak

Z Uczelni odeszła

dr med. Elżbieta Spineter-Sokołowska

PAMIĘCI PROFESORA WITOLDA JANUSZA RUDOWSKIEGO

W dniu 10 września 2001 r. zmarł w Warszawie profesor Witold Janusz Rudowski, członek honorowy Towarzystwa Chirurgów Polskich, jeden z najwybitniejszych chirurgów polskich końca XX wieku.

12 września w wypełnionej sali Teatru Wielkiego w Warszawie, podczas otwarcia 60. Jubileuszowego Zjazdu Towarzystwa Chirurgów Polskich przekazano nam wiadomość o śmierci prof. Witolda Rudowskiego, nestora chirurgii polskiej. Pamięć Profesora uczciliśmy chwilą milczenia. W drugim dniu zjazdu, na początku porannej sesji plenarnej wysłuchaliśmy biografii Profesora przedstawionej przez prof. T. Tołłoczkę, która słuchającym uzmystowiła, jaką stratę poniosło Towarzystwo Chirurgów Polskich i chirurgia polska.

Profesor Witold Rudowski urodził się w Piotrkowie Trybunalskim 17 lipca 1918 roku. Dyplom lekarza uzyskał na Wydziale Lekarskim Tajnego Uniwersytetu Warszawskiego w roku 1943. We wrześniu 1939 r. w Warszawie jako student trzeciego roku medycyny brał udział w ratowaniu rannych.

W czasie okupacji służył w Armii Krajowej, pracując w konspiracyjnej służbie zdrowia, za tę działalność otrzymał Krzyż Srebrny Orderu Virtuti Militari, Złoty Krzyż Zasługi z Mieczami i Krzyż Walecznych.

Po wojnie został powołany do wojska, w latach 1947–1948 jako lekarz odbywał służbę w Akademii Sztabu Generalnego WP. Po zwolnieniu z wojska rozpoczął pracę w cywilnej służbie zdrowia, do 1954 r. pracował jako asystent w I Klinice Chirurgii Instytutu Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie. Stopień naukowy docenta uzyskał w 1953 r., a profesora w 1964 r., w tym też roku został kierownikiem Kliniki Chirurgicznej i dyrektorem Instytutu Hematologii.

Profesor zajmował liczne wysokie stanowiska w służbie zdrowia, m.in. był przewodniczącym krajowego zespołu specjalistycznego w zakresie chorób krwi i transfuzjologii, był członkiem Rady Naukowej przy Ministrze Zdrowia i Opieki Społecznej i wielu innych.

Pozostawił po sobie ogromny dorobek naukowy, opublikował ponad 500 prac w czasopiśmie krajowych i zagranicznych. Znane są jego liczne podręczniki i książki w języku polskim i angielskim, z których wymienić należy „Disorder of hemostasis”, wydaną w 1977 r. oraz wspólnie ze S. J. Pawlewskim, „Surgery of the spleen” z 1987 r. Książki te stanowią

cenne źródło wiedzy dla studentów i lekarzy polskich i zagranicznych.

Do osiągnięć naukowych profesora możemy zaliczyć badania nad środkami osoczo- i krwiozastępczymi oraz zaburzeniami hemostazy u chorych chirurgicznych, następnie prace dotyczące oceny roli usunięcia śledziony w chorobach hematologicznych oraz ustalenie wskazań do jej usunięcia w tych zespołach. Dalsze osiągnięcia to prace rozpoznawcze zasady postępowania operacyjnego u chorych z zaburzeniami układu krzepnięcia, a zwłaszcza u chorych z hemofilią oraz prace omawiające patofizjologię i leczenie oparzeń.

Profesor cieszył się powszechną sympatią i uznaniem w świecie. Był wielce ceniony w kręgach medycznych, w elitarnych gremiach światowych chirurgów.

Profesor w szerokim zakresie reprezentował w świecie polską medycynę, polską chirurgię. Był ekspertem Światowej Organizacji Zdrowia i wiceprezydentem Rady Wykonawczej. Reprezentował Towarzystwo Chirurgów Polskich w wielu europejskich i światowych organizacjach medycznych, m.in. w Międzynarodowej Federacji Stowarzyszeń Chirurgicznych, której był przewodniczącym. Był jednym z organizatorów kilku międzynarodowych kongresów chirurgicznych, członkiem wielu zagranicznych stowarzyszeń naukowych, był członkiem rzeczywistym Polskiej Akademii Nauk.

Profesor przez wiele lat zasiadał w redakcjach znanych światowych pism medycznych, jak „World Journal of Surgery” i „International Journal of Medical Research”.

Profesor był erudyta, kiedy na zjazdach zagranicznych wygłaszał wykłady, kiedy zabierał głos w imieniu polskiej chirurgii, byliśmy dumni z Jego pięknych wystąpień.

W uznaniu wybitnych zasług dla chirurgii polskiej osiem polskich uniwersytetów nadało mu godność doktora *honoris causa*.

Jako trzeci Polak obok Marii Skłodowskiej-Curie i prof. chirurgii Antoniego Jurasza otrzymał godność członka honorowego Uniwersytetu w Edynburgu i jako pierwszy Polak został wyróżniony godnością członka honorowego Société Internationale de Chirurgie. Za działalność naukową i lekarską wyróżniony był wieloma nagrodami państwowymi i licznymi odznaczeniami. Za zasługi dla chirurgii polskiej w roku ubiegłym został odznaczony Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski.

Profesor Rudowski wyrażał się z najwyższym uznaniem o chirurgii gdańskiej. My, chirurdzy gdańscy, spotykaliśmy się z dużą życzliwością i serdeczną sympatią Profesora. Wypada przypomnieć, że

Uroczyste obchody 40-lecia Kliniki w roku 1989. Od lewej, siedzą: Margot Pytel, Zbigniew Gruca, Witold Rudowski, Zdzisław Wajda, Brunon Imieliński, Teresa Wajda, Jan Burka; stoją: Grażyna Świątecka, Maciej Majeranowski, Sławomir Golyński, Bogdan Kokot, Andrzej Łachiński, Małgorzata Stróżyńska, Andrzej Kręglewski, Irena Jakusik, Maria Dżoga-Litwinowicz, Jerzy Kossak, Barbara Kwiecińska, Zbigniew Śledziński, Krystyna Podoba, Andrzej Basiński, Edward Szałach, Elżbieta Spirowska, Andrzej Balt, Jagoda Kalitiuk; górny rząd: Piotr Juszkiewicz, Janusz Głowacki, Andrzej Babicki, Aleksander Stanek, Tomasz Wysocki

20 maja 1986 r. w Gdańsku w Teatrze Wybrzeże odbyło się Sympozjum „Historia chirurgii, dyscyplin zabiegowych i anestezjologii”, zorganizowane przez Oddział Gdański TChP, któremu przewodniczyłem. Sympozjum odbywało się z okazji stulecia Towarzystwa Chirurgów Polskich oraz dwustulecia polskiej chirurgii uniwersyteckiej. Profesor Witold Rudowski był przewodniczącym Roku Jubileuszowego Chirurgii Polskiej. Wśród wielu distinguished gości – księży biskupów Tadeusza Gocłowskiego i Mariana Przykuckiego, rektorów uczelni Wybrzeża, władz miasta i województwa był również profesor Rudowski, który wygłosił piękne przemówienie. Warto je przypomnieć, dlatego przytaczam je *in extenso*.

Po uroczystościach w teatrze, po południu, gościliśmy profesora w II Klinice Chirurgii Ogólnej AMG przy ul. prof. Kieturakisa z okazji 40-lecia działalności naszej Kliniki. Uroczystość miała kameralny charakter, uczestniczyli w niej byli i aktualnie pracujący asystenci Kliniki wraz z rodzinami, pielęgniarki, pracownicy Szpitala. Wspominaliśmy dzieje Kliniki i jej założyciela, pierwszego kierownika profesora Zdzisława Kieturakisa oraz zastugi, jakie położył dla chirurgii gdańskiej.

Kolejnym dowodem przyjaźni, jaką darzył prof. Rudowski gdańską chirurgię był fakt powierzenia mi przygotowania tłumaczenia książki Richarda B. Welbourn „Historia chirurgii endokrynologicznej”, której wydanie polskie ukazało się w roku 1994 z Jego przedmową.

Profesor Witold Rudowski przeszedł na emeryturę w 1988 roku pozostając jednak nadal aktywnym naukowo. Widywaliśmy Go podczas kongresów i zjazdów

Prof. dr med. Witold Rudowski

Przewodniczący Roku Jubileuszowego Chirurgii Polskiej

Ekscelencje, Panie Przewodniczący, Magnificencjo Pani Rektor, Dostojni Goście, Panie i Panowie!

Jako Przewodniczący Roku Jubileuszowego Chirurgii Polskiej, pragnę wyrazić słowa serdecznej wdzięczności chirurgom gdańskim za zaproszenie mnie do udziału w dzisiejszym uroczystym spotkaniu. Dziękuję Przewodniczącemu Panu Profesorowi Zdzisławowi Wajdzie za zorganizowanie Sympozjum Historycznego, podczas którego będą przedstawione dzieje chirurgii ogólnej i innych specjalności zabiegowych regionu gdańskiego. Jest dla mnie wielkim zaszczytem uczestniczenie w tym wyjątkowym dla chirurgii polskiej spotkaniu, którego wyniki stanowią będą cenny wkład do historii tej specjalności w naszym kraju. Gdańsk w dziejach chirurgii polskiej odegrał i odgrywa wyjątkową rolę: region gdański jest jednym z ośrodków, w którym początków historii zabiegów chirurgicznych doszukać się można w XVI wieku, a więc w czasach cyrulików i balwierzy. W 1946 roku Gdańsk był miejscem pierwszego po II wojnie światowej Zjazdu Chirurgów Polskich (Zjazd

ten miał odbyć się w Wilnie w 1939 r.), który przełamał mroczny okres okupacji i zapoczątkował proces dynamicznego rozwoju chirurgii polskiej. Uczestniczyłem w tym Zjeździe, jako bardzo niedoświadczony chirurg i wyraziście pamiętam do dnia dzisiejszego znakomite wykłady i pokazowe operacje Profesorów Kornela Michejdy – Prezesa Towarzystwa i Jana Glatzla z Krakowa.

Sympozjum historyczne odbywa się w Roku Jubileuszowym Chirurgii Polskiej, w okresie, w którym czcimy 100-lecie naszego Towarzystwa i dwa wieki chirurgii akademickiej w naszym kraju. Spoglądając wstecz musimy stwierdzić, iż było to trudne stulecie i pełne dramatycznych wydarzeń dwa wieki chirurgii akademickiej.

W październiku br. minie 100 lat od dnia, w którym Ludwik Rydygier zwołał w Krakowie pierwszy Zjazd Chirurgów Polskich, pochodzących z wszystkich ziem polskich, znajdujących się pod trzema zaborami. Rydygier korzystając z wolności narodowego wypowiedzenia się w zaborze austriackim powołał do życia stowarzyszenie naukowe, którego członkami jest wielu z nas obecnych na tej sali. Pomimo przerw w działalności spowodowa-

dów w kraju i za granicą. Pomimo postępującej ciężkiej choroby do końca interesował się chirurgią.

14 września żegnaliśmy Profesora z ogromnym smutkiem i żalem. Żegnaliśmy niezwyklego człowieka, znakomitego lekarza, humanistę, wybitnego polskiego chirurga, jednego z najwybitniejszych chirurgów naszego kraju. Urna z prochami Profesora, po wojskowej ceremonii pogrzebowej, spoczęła na cmentarzu wojskowym na warszawskich Powązkach.

prof. Zdzisław Wajda

Stoją od lewej: bp Marian Przykucki, Zdzisław Wajda, Witold Rudowski, Jerzy Dybicki

Piśmiennictwo:

1. Kto jest kim w polskiej medycynie. Informator biograficzny. Warszawa 1987
2. Welbourn R. B. i wsp.: Historia chirurgii endokrynologicznej. Wydanie polskie: Z. Wajda. Gdańsk 1994
3. Historia chirurgii, dyscyplin zabiegowych i anestezjologii Gdańska i regionu gdańskiego. Pamiętnik pod red. Z. Wajdy. Gdańsk 1989
4. 50 lat Katedry i Kliniki Chirurgii Ogólnej, Gastroenterologicznej i Endokrynologicznej Akademii Medycznej w Gdańsku. Red. S. Hać, Z. Gruca, A. Stanek, Z. Wajda. Gdańsk 1998

wanych I i II wojną światową, Towarzystwo Chirurgów Polskich jest silniejsze niż kiedykolwiek, stworzyło odrębne zabiegowe stowarzyszenia specjalistyczne, powołuje do życia i rozwija nowe sekcje, mające na celu sprostanie wymaganiom tzw. nowej chirurgii, która w pełni rozwinięta na przełomie XX i XXI wieku.

Drugą historyczną niezmiennie ważną datą jest dwustulecie chirurgii akademickiej w Polsce. Dzięki reformie Uniwersytetu Krakowskiego w końcu XVIII wieku dokonanej przez Komisję Edukacji Narodowej kierowanej przez Hugona Kołłątaja, która słusznie uznana jest za pierwsze w Europie Ministerstwo Oświaty, powołano do życia Katedrę Chirurgii i Późnictwa przy kolegium Św. Barbary. Stanowisko kierownika Katedry i Kliniki objął Rafał Józef Czerwiakowski (1743–1816), uznany za ojca chirurgii polskiej. Po nim przyszli inni wielcy przedstawiciele chirurgii akademickiej w Krakowie, jak: Ludwik Bierkowski, Jan Mikulicz-Radecki, Ludwik Rydygier, Alfred Obaliński, Bronisław Kader, Maksymilian Rutkowski.

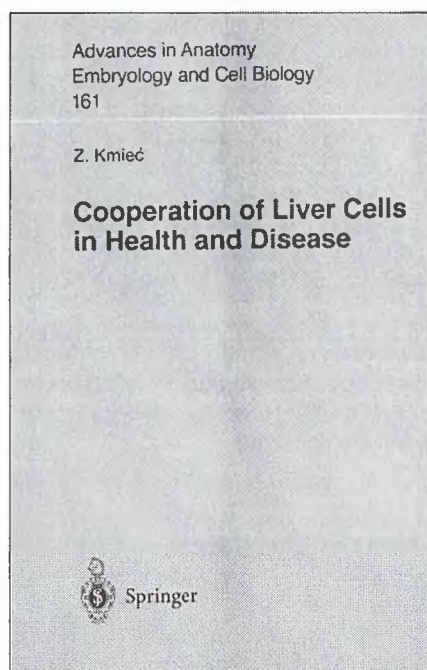
Za przykładem Krakowa poszły inne ośrodki: Warszawa reprezentowana przez chirurgów tej miary co Aleksander Le Brun, Polikarp Girsztot, Julian Kosiński i Poznań mający tak wybitnych chirurgów, jak Karol Marcinkowski, Józef Jagielski, Tomasz Drobniak i Leon Mieczkowski. Początki wileńskiej szkoły chirurgicznej wiążą się z osobą Prof. Kornela Michejdy, który zapoczątkował dzieje chirurgii regionu gdańskiego po II wojnie światowej, a lwowskiej z osobami Ludwika Rydygiera, Hilarego Schrámma, Tadeusza Ostrowskiego.

Wspominałem już, jak ciężko doświadczał los chirurgów polskich i chirurgię akademicką w kraju. Rozbiory, wojny, powstanie narodowe w XIX wieku doprowadziły do ostatecznego upadku chirurgii polskiej, ale nigdy do utraty więzi między chirurgią polską a resztą Europy. W okresie wielkich narodowych zrywów chirurgi niemal bez wyjątku stawali się lekarzami wojskowymi. „Byli lekarzami, aby nieść życie innym, byli żołnierzami aby umrzeć dla życia innych” (Gen. Hubicki – Komendant Szkoły Podchorążych Sanitarnych w Warszawie). Ponad chirurgią wznosiła się miłość ojczyzny i pragnienie wolności, co przybrało charakter mistyczny i bohaterstwa. Dopiero po upadku Powstania Styczniowego od Bałtyku po Karpaty przetoczyła się fala realizmu i bezprzykładnej i trudnej pracy. Okazało się, że chirurgia polska mimo dziejowych burz ma do zaoferowania niejedną oryginalną myśl i niejedną pionierską pracę. Przykładem takiej odkrywczej koncepcji i pracy jest pierwsze w świecie wycięcie żołądka w chorobie wrzodowej wykonane przez Ludwika Rydygiera 16 listopada 1880 r. w szpitalu w Chełmnie.

Polecamy Czytelnikom

Zbigniew Kmiec: *Cooperation of liver cells in health and disease*

Berlin: Springer, 2001, 151 s.

Intensywne badania prowadzone w ciągu ostatniego dziesięciolecia pozwoliły na lepsze zrozumienie funkcji tzw. niemięszkowych komórek wątroby, do których zalicza się komórki gwiazdaste, Brownicza-Kupffera, śródbłonna oraz węwnętrzwątrobowe limfocyty. Opracowanie metod izolowania i hodowania różnych typów komórek wątrobowych pozwoliło na wykazanie, że komunikują się one ze sobą i współdziałają poprzez wydzielanie różnych mediatorów. Omawiana praca podsumowuje liczne dane wskazujące na znaczenie współdziałania między komórkami wątrobowymi dla funkcji zarówno zdrowego, jak i chorego narządu. Cenną cechą monografii jest zwarte przedstawienie szczegółowych wyników badań w postaci 18 tabel, zaś oryginalne schematy ułatwiają zrozumienie złożonych interakcji międzykomórkowych. Książka, pierwsza w literaturze przedmiotu, omawia nową dziedzinę badań nad wątrobą w stanach fizjologii i patologii, które stanowią punkt wyjścia dla rozwoju nowoczesnych strategii postępowania terapeutycznego.

Dwa wieki chirurgii akademickiej w naszym kraju i 100 lat istnienia Towarzystwa Chirurgów Polskich udowodniły, iż chirurgia nasza ma szeroki zasięg działania, swą bogatą historię i poważny dorobek naukowy, którego znaczenie przekracza granice państwa. W dorobku tym niezwykle ważne miejsce zajmuje chirurgia regionu gdańskiego, która w okresie powojennym była przedłużeniem losów szkoły wileńskiej, reprezentowanej przez Profesorów: Kornela Michejdę i Zdzisława Kieturakisa.

W imieniu Ogólnopolskiego Komitetu Roku Jubileuszowego Chirurgii Polskiej składam wszystkim obecnym w tym Hi-

storycznym Sympozjum życzenia owocnych obrad, przywołania i utrwalenia pamięci ludzi, których już między nami nie ma, a którzy dobrze zażyli się chirurgią polską. Wyrażam przekonanie, iż Gdańskie Sympozjum Historyczne stanie się stałym wkładem do dziejów chirurgii polskiej.

Floreat res medica!
Crescit ars chirurgica Gedanensis!

Przedruk z: Historia chirurgii, dyscyplin zabiegowych i anestezjologii Gdańska i regionu gdańskiego. Pamiętnik pod red. Z. Wajdy. Gdańsk 1989

STEFAN MICHALAK (1909–1947)

Stefan Michalak urodził się 26 lipca 1909 r. w Kilonii. Przodkowie od wielu pokoleń zamieszkiwali w Wielkopolsce. Po odzyskaniu niepodległości w 1919 r. rodzina wróciła do Poznania. Tam rozpoczął naukę w Gimnazjum im. Bergera. W latach 1924–1927 przebywał w Nancy (Francja), gdzie ukończył elitarnie Lycée Henri-Poincaré. Po powrocie do kraju studiował medycynę na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Poznańskiego. 10 czerwca 1933 roku uzyskał dyplom lekarza medycyny.

Pracę zawodową rozpoczął na ostatnim roku studiów. Pracował do września 1939 r., początkowo w różnych szpitalach i klinikach Poznania. W tym okresie odbył roczne przeszkolenie wojskowe, po czym ponownie pracował w Poznaniu. Od kwietnia 1935 do kwietnia 1938 r. był lekarzem okrętowym na statkach „Warszawa”, „Dar Pomorza”, „Piłsudski” i „Batory”. Po zejściu na ląd (ze względu na stan zdrowia) do rozpoczęcia wojny pracował równolegle jako zastępca lekarza portowego w Gdyni, lekarz obozu emigracyjnego w Gdyni i lekarz Szkoły Morskiej.

W okresie wojny polsko-niemieckiej we wrześniu 1939 roku otrzymał przydział mobilizacyjny do Szpitala Wojennego w Dublanach–Laszkach pod Lwowem.

Okupację wraz z rodziną spędził w Warszawie, gdzie od kwietnia 1941 r. do końca wojny pracował w Państwowym Zakładzie Higieny jako epidemiolog.

Do Gdyni przybył bezpośrednio po zwolnieniu w ramach grupy operacyjnej Ministerstwa Pracy Opieki Społecznej i Zdrowia. Do Gdańska dotarł 6 kwietnia 1945 r. Tutaj został mianowany dyrektorem Szpitala Miejskiego. Po powstaniu Akademii Lekarskiej był dyrektorem Zarządu Klinik tej uczelni. Równolegle organizował morską służbę zdrowia w ramach Państwowego Urzędu Morskiego w Gdańsku. W tej pracy również wykazał się talentem organizacyjnym. Od 2 stycznia 1946 r. pracował jako adiunkt Zakładu Chemii Lekarskiej przy Akademii Lekarskiej w Gdańsku, równocześnie od 1 stycznia 1946 r. zajmował stanowisko naczelnego lekarza Portu w Gdańsku.

Oprócz predyspozycji organizatorskich S. Michalak zdradzał talent i zamiłowanie do pracy naukowej. Doktorat obronił w 1946 r. na podstawie rozprawy złożonej tuż przed rozpoczęciem wojny we wrześniu 1939 r. na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Poznańskiego. Pod

kierunkiem prof. Włodzimierza Mozołowskiego przygotowywał pracę habilitacyjną pt. „Ciężar właściwy krwi, znaczenie kliniczne”.

W oparciu o protokoły przeprowadzonych doświadczeń i notatek S. Michalaka można odtworzyć jego prace badawcze. Inspiracją tych doświadczeń były osiągnięcia naukowe Phillipsa i Van Slyke’a dotyczące metody oznaczania ciężaru właściwego krwi za pomocą siarczanu miedziowego. Założenia badawcze pracy habilitacyjnej S. Michalak omówił 10 grudnia 1946 r. na zebraniu Gdańskiego Towarzystwa Naukowego. Wyjazdy S. Michalaka w 1947 roku do Szwecji miały służyć weryfikacji założeń badawczych tej pracy.

Z punktu widzenia historii medycyny na szczególne podkreślenie zasługuje napisany przez S. Michalaka w 1945 r. artykuł opublikowany w „Polskim Tygodniku Lekarskim” pt. „Początki administracji polskiej na terenie obecnej Akademii Lekarskiej w Gdańsku”. W artykule tym S. Michalak wykazał wielką skromność, podkreślając zasługi swoich kolegów, natomiast o sobie napisał bardzo niewiele, wręcz powściągliwie. Kilka lat później świadkowie tych wydarzeń, profesorowie ALG: Tadeusz Bilikiewicz, Wilhelm Czarnocki, Karol Michejda, Włodzimierz Mozołowski, Tadeusz Pawlas, Stanisław Wszelaki i inni, wysoko ocenili wkład dr. Stefana Michalaka w dzieło uruchomienia bazy klinicznej w Gdańsku.

Proces odbudowy Akademii Lekarskiej, w zakresie swoich kompetencji, koordynował z medycyną zachodnioeuropejską, utrzymując rozliczne kontakty z przedstawicielami nauki i polityki Stanów Zjednoczonych i Europy.

Doktor Stefan Michalak na przekór zarysowującemu się już politycznemu podziałowi świata, utożsamianemu w późniejszym okresie z doktryną „żelaznej kurtyny” do końca swojego życia był zwolennikiem i wręcz entuzjastą współpracy europejskiej ponad wszelkimi podziałami politycznymi i w tej dziedzinie swojej pracy i działalności osiągnął imponujące rezultaty. Nagła i niespodziewana śmierć 15 sierpnia 1947 r. przerwała pasmo sukcesów i nie pozwoliła mu na realizację nakreślonych planów. Zginął w falach Bałtyku ratując tonącego kolegę.

Stefan Michalak zmarł w wieku 38 lat, w tym krótkim, ale pracowitym życiu dokonał nadspodziewanie wiele dla dobra ludzi i rozwoju medycyny.

Senat ALG na wniosek Rady Wydziału Lekarskiego uchwalił uczcić zasługi położone przez S. Michalaka przy tworzeniu Uczelni przez wmurowanie tablicy pamiątkowej, która została odsłonięta w holu dzisiejszej przychodni przyklinicznej z następującym napisem: *„Pamięci dr med. Stefana Michalaka, organizatora i pierwszego dyrektora Szpitala Akademii Lekarskiej w Gdańsku w pierwszą rocznicę tragicznej śmierci”*. 48 lat później, 1 sierpnia 1996 r. Rada Miasta Gdańska uchwałą nr XXXVIII/444/96 nadała placowi przed Akademią Medyczną w Gdańsku u zbiegu ul. M. Skłodowskiej-Curie i ul. Dębinki nazwę plac dr. Stefana Michalaka.

W kwietniu 1999 r. został powołany Komitet Budowy Pomnika dr. Stefana Michalaka pod przewodnictwem rektora Wyższej Szkoły Morskiej w Gdyni prof. Piotra Przybyłowskiego. Uroczyste odsłonięcie pomnika planowane jest 8 października 2001 r. o godz. 13³⁰ przed budynkiem Przychodni Przyklinicznej na placu dr. Stefana Michalaka.

prof. Zbigniew Machaliński

POSIEDZENIA * TOWARZYSTWA * ZEBRANIA

Oddział Gdański Polskiego Towarzystwa Alergologicznego

zaprasza na symposium naukowe, które odbędzie się w dniu 12 października o godz. 11.15 w sali im. L. Rydygiera. Program:

1. *Geneza atopii* – prof. B. Romański, Klinika Alergologii i Chorób Wewnętrznych w Bydgoszczy
2. *Alergia pokarmowa dorosłych – problem wciąż mało znany i kontrowersyjny* – doc. Z. Bartuzi, Klinika Alergologii i Chorób Wewnętrznych w Bydgoszczy.

Oddział Gdański Polskiego Towarzystwa Pediatrycznego

zaprasza na kolejne posiedzenie naukowo-szkoleniowe, które odbędzie się dnia 16 października o godz. 11.15 w sali wykładowej Wojewódzkiego Specjalistycznego Szpitala im. M. Kopernika w Gdańsku (ul. Nowe Ogrody 1–6). Tematy zebrania:

1. *Możliwości diagnostyczne TK spiralnej z wykorzystaniem wirtualnej rekonstrukcji obrazu* – dr med. J. Dębski, Zakład Diagnostyki Obrazowej Wojewódzkiego Specjalistycznego Szpitala im. M. Kopernika w Gdańsku
2. *Rola badań obrazowych w onkologii dziecięcej* – dr M. Wyżomirska, Zakład Diagnostyki Obrazowej Wojewódzkiego Specjalistycznego Szpitala im. M. Kopernika w Gdańsku.

Oddział Gdański Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego

zaprasza członków i sympatyków na zebranie naukowe w dniu 16 października o godz. 12.30 w sali wykładowej nr 1 Wydziału Farmaceutycznego AMG, przy al. Gen. J. Hallera 107, na którym dr hab. S. Bakuła, kierownik Katedry i Zakładu Rehabilitacji AMG wygłosi referat na temat: „*Prewencja i rehabilitacja schorzeń układu krążenia*”.

Oddział Morski Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego

informuje, że posiedzenie naukowo-szkoleniowe odbędzie się 17 października o godz. 11.00 w Klinice Dermatologicznej AM w Gdańsku. W programie:

1. Pokaz przypadków klinicznych
2. *Układowe zapalenie naczyń* – prof. J. Roszkiewicz.

Oddział Gdański Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego

zawiadamia, że dnia 19 października o godz. 11.00 w Szpitalu Specjalistycznym w Kościerzynie ul. Piechowskiego 36 odbędzie się posiedzenie szkoleniowo-naukowe. W programie:

1. *Występowanie DNA wirusa HPV 16 w przerzutach do węzłów chłonnych u chorych na raka szyjki macicy* – dr K. Łukaszuk, dr J. Liss, dr J. Gulczyński, prof. J. Emerich, Samodzielna Pracownia Endokrynologii i Diagnostyki Laboratoryjnej i II Klinika Położnictwa i Ginekologii AMG
2. *Wartość diagnostyczna testów wykrywających DNA HPV, opartych o wybrane metody identyfikacji genów wirusowych* – dr J. Liss, dr K. Łukaszuk, Pracownia Diagnostyki Molekularnej, Niepubliczny ZOZ INVICTA, Gdańsk
3. *Wstrząs septyczny po resekcji jajnika* – dr M. Moll, Oddział Położniczo-Ginekologiczny Szpitala Specjalistycznego w Kościerzynie
4. *Szok tamponowy* – dr G. Drapikowska, Oddział Intensywnej Opieki Medycznej Szpitala Specjalistycznego Św. Wojciecha Adalberta Gdańsk-Zaspa
5. Zwiedzanie Szpitala i Oddz. Położniczo-Ginekologicznego.

Oddział Gdański Polskiego Towarzystwa Stomatologicznego

zaprasza na posiedzenie naukowo-szkoleniowe, które odbędzie się w dniu 27 października o godz. 10.00 w sali im. Prof. M. Reichera, Budynek Zakładów Teoretycznych AMG przy ul. Dębinki 1. W programie:

1. *Nowe tendencje w zapobieganiu próchnicy zębów – wyzwania stomatologii XXI wieku* – prof. M. Wierzbicka, Krajowy Koordynator ds. monitorowania zdrowia jamy ustnej i publicznego programu zapobiegania próchnicy u dzieci z grupy wysokiego ryzyka choroby – kierownik Zakładu Stomatologii Zachowawczej IS AM w Warszawie
2. *Ergonomia w praktyce lekarza stomatologa* – dr n. med. J. Iracki, Zakład Stomatologii Zachowawczej IS AM w Warszawie
3. *Bieżące problemy dotyczące prywatnych praktyk* – lek. stom. W. Grabe, przewodniczący Komisji Praktyk Lekarskich OIL w Gdańsku
4. Dyskusja

Posiedzenie pod patronatem SIGNAL

KONSULTANCI KRAJOWI W DZIEDZINIE MEDYCYNY I FARMACJI

W dniu 31 sierpnia 2001 roku w Sali Kolumnowej Ministerstwa Zdrowia w Warszawie odbyło się uroczyste wręczenie powołań do pełnienia funkcji konsultantom krajowym w dziedzinie medycyny i farmacji. Z grona samodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych naszej Uczelni do pełnienia funkcji konsultantów krajowych powołani zostali:

- prof. dr hab. med. Krystyna de Walden-Gatuszko w dziedzinie medycyny paliatywnej,
- prof. dr hab. n. farm. Roman Kaliszan w dziedzinie analityki farmaceutycznej,
- dr hab. n. med. Barbara Adamowicz-Klepalska prof. nzw. w dziedzinie stomatologii dziecięcej.

W styczniowy wieczór nieoczekiwany telefon. „Mówi Jan Szulc – Klub Wysokogórski Trójmiasto. Poszukujemy lekarza wyprawy na ośmiotysięcznik. Jedziesz?”. Taką propozycję można otrzymać tylko raz. Na decyzję potrzebuję kilka sekund. „Tak. Kiedy?”. „Pod koniec marca” – szybszą odpowiedź.

Celem wyprawy jest Manaslu (sansk. Góra Duszy) – 8163 m n.p.m. – siódmy co do wysokości szczyt świata, położony na granicy Nepalu i Chin (Tybetu). Zdobyty po raz pierwszy przez narodową wyprawę japońską w roku 1956, po trzech nieudanych próbach w latach 1953–1955. Organizatorzy naszej wyprawy to Klub Wysokogórski Trójmiasto i Szczeciński Klub Wysokogórski. W roku 1999 himalaistom gdańskim i szczecińskim udało się zdobyć Shisha Pangmę (8027 m n.p.m.) Teraz za cel wybrali znacznie trudniejszą górę. Bardzo niebezpieczną. Górę, z której nie powróciło do domów ponad 50 wspinaczy. Zdobyć Manaslu o mało nie przytłoczył życiem słynny Reinhold Messner, a Jerzy Kukuczka ponawiał ataki szczytowe czterokrotnie oblegając Manaslu przez ponad 2 miesiące.

Do obowiązków lekarza wyprawy należy skompletowanie apteczki i sprzętu medycznego. Luty i marzec to okres gorączkowych przygotowań, poszukiwania sponsorów, a dla mnie czas na zgromadzenie leków, materiałów opatrunkowych i sprzętu pierwszej pomocy (w tym butle i aparaty tlenowe). Lekarz musi dysponować wszelkimi środkami i umiejętnościami, które pozwolą mu na samowystarczalność w działaniu w bezkresie Himalajów. Studiuję więc wiadomości o chorobie wysokościowej jako częściej przyczynie zachorowań, a nawet zgonów wśród uczestników wypraw na ośmiotysięczniki. Spotykam się z lekarzem poprzedniej wyprawy, od którego zbieram cenne informacje praktyczne. Jedyne kontakty ze światem będziemy mieli za pomocą telefonu satelitarnego i Internetu. W razie nagłego wypadku możliwy jest tylko transport śmigłowcem i to po kilkugodzinnym zejściu z miejsca planowanego obozu bazowego (4100 m n.p.m.) do lądowiska w okolicy wsi Sama Gaon (3450 m n.p.m.).

Nadchodzi 29 marca – dzień rozpoczęcia wyprawy. Jedziemy do Szczecina, tam ostatni przegląd ekwipunku osobistego (cargo ze sprzętem wspinaczkowym i żywnością jest już w Kathmandu) i nazajutrz jesteśmy na lotnisku w Berlinie. Lecimy przez Moskwę do New Delhi. Mamy dzień na zwiedzanie stolicy Indii (Red Fort, meczet Kutab Minar) i drugi dzień na wizytę w bajecznym kompleksie Taj Mahal w Agrze (jeden z siedmiu cudów świata). Nazajutrz kolejny etap podróży i po godzinie efektywnie lądujemy na lotnisku Tribhuvan w stolicy Królestwa Nepalu – Kathmandu.

Jesteśmy już tak blisko Himalajów! Wszyscy uczestnicy wyprawy (pierwsza

grupa przyleciała 3 dni wcześniej) rezydują w dzielnicy Thamel w hotelu Pisang. Thamel jest dla Kathmandu tym czym Manhattan dla Nowego Yorku. Mamy jeszcze 4 dni na zakończenie przygotowań i ostatnie formalności w agencji Asian Trekking, która współorganizuje naszą wyprawę od strony nepalskiej.

7 kwietnia w sobotę zaplanowany jest wylot śmigłowcem do wsi Sama Gaon – położonej pod masywem Manaslu. W wirze przygotowań znajdujemy chwilę czasu na zwiedzanie Kathmandu (świątynie Swayambhunath – symbol Nepalu – słynne „oczy Buddy”; Pashupatinath – miej-

Gdańsko-szczecińska wyprawa w Himalaje **MANASLU 2001**

sce kremacji zmarłych oraz centralny plac stolicy – Durbar Square), a także zapuszczamy się na chwilę do okolicznych Patanu i Bhaktapuru. Chłoniemy niepowtarzalną atmosferę miast królewskich doliny Kathmandu.

I wreszcie wylot w wysokie Himalaje – lecimy przez 45 minut wśród ośnieżonych szczytów siedmio- i ośmiotysięczników. Nasz śmigłowiec wiezie 2,5 tony bagażu w 23 beczkach transportowych oraz 7 z 11 uczestników wyprawy (pozostałych 4 karawaną pieszą wyruszyło do bazy 3 dni wcześniej). Cała nasza ekipa to 7 himalaistów, lekarz, operator filmowy, nepalski kucharz i jego pomocnik.

Lądujemy na płaskowyżu powyżej wsi Sama i tu pierwsza niespodzianka – zamiast wiosny himalajskiej wokół pełno śniegu. Dzień jest słoneczny – temperatura oscyluje w granicach zera. Rozładowujemy bagaż i po kilkunastu minutach śmigłowiec odlatuje, a my zostajemy wśród ogromnych gór i świszczącego wiatru. Biwakujemy na płaskowyżu powyżej wsi Sama i po raz pierwszy spotykamy jej mieszkańców.

Rozpoczynamy „werbowanie” tragarzy, którzy jutro pomogą nam wynieść ekwipunek wyprawy do miejsca planowanej bazy. Przetargom nie ma końca, wreszcie obie strony osiągają porozumienie.

Noc przebiega dość spokojnie, aczkolwiek niektórzy z nas odczuwają nagłą zmianę wysokości z 1300 m n.p.m. w Kathmandu na prawie 3500 m n.p.m. (tachykardia, lekki niepokój, skoki ciśnienia tętniczego). Rano wymarsz w górę. Jest to kilkukilometrowa, urzekająca widokowo wspinaczka wzdłuż lodowca Manaslu z jednej strony i ciągła walka z niedotlenieniem z drugiej. Po około 6 godzinach osiągamy miejsce, gdzie zbudujemy obóz bazowy. Jego konstruowanie zajmuje łącznie półtora dnia.

Stoi więc namiot – mesa – a w nim miejsce, gdzie może się spotkać cały zespół na wspólnych posiłkach. Stół to blat z dykty oparty o kamienne nogi, na skalnych stopniach miejsca do siedzenia, w rogu telefon satelitarny i komputer podłączone do przenośnego agregatu. Obok mesy namiot kuchenny, a wokół na kolejnych półkach zbocza namioty poszczególnych uczestników wyprawy. W jednym z nich moje górskie ambulatorium oraz apteka. I jeszcze rozwieszone flagi modlitewne, które zgodnie z tutejszymi wierzeniami mają zapewnić wyprawie powodzenie.

Z dniem założenia bazy kończy się okres dobrej pogody. Na następne słoneczne dni będziemy czekać wiele tygodni. Rozpoczyna się walka z górą, mozolna, trudna i niebezpieczna. Wprowadzie obóz I (4800 m n.p.m.) udaje się założyć po dwóch dniach akcji górskiej, a obóz II (5600 m n.p.m.) po kolejnych trzech, to jednak gwałtowne załamanie pogody zmusza zespół do zejścia do bazy.

Następują masywne opady śniegu. Święta wielkanocne mgliste i śnieżne spędzamy wszyscy w bazie. Są przygotowane przez nas pisanki, biała kiełbasa, ciasto i życzenia szczęśliwego powrotu do kraju. A wokół zima w pełni. Cudowny wynalazek, za jaki uważamy telefon satelitarny, pozwala nam na rozmowę z najbliższymi. Po świętach powrót do wspinaczki.

Torowanie drogi do zasypanych obozów I i II zajmuje około tygodnia. Następny tydzień to walka o pokonanie *ice-falla* (usko-ku lodowca Manaslu) – poprzez założenie „poręczówek” i przedostanie się powyżej w miejsce planowanego obozu III. ➡

Cieciorka jest też w Garczynie

WAKACJE DZIECI NIEPEŁNOSPRAWNYCH

27 lipca prof. Jan Skokowski, reprezentujący władze Uczelni, w towarzystwie opiekuna PCK prof. Zofii Zegarskiej odwiedzili dzieci i studentów przebywających na obozie kontaktowym w Garczynie. W tym roku po raz pierwszy, ku ubolewaniu studentów, obóz nie odbył

się w Cieciorku. Prof. Z. Zegarska próbowała pocieszać, mówiąc, iż cieciorką nazywa się popularną w Garczynie roślinę, więc wszędzie można czuć się „cieciorkowcem”.

W wypoczynku uczestniczyło ponad 100 dzieci. Oprócz dzieci niepełno-

sprawnych ruchowo była także liczna grupa dzieci z rodzin patologicznych.

Mimo tęsknoty za Cieciorką uczestnicy obozu zadomowili się w Garczynie. Warunki socjalne są tu dużo lepsze, co w przypadku dzieci niepełnosprawnych ruchowo nie jest bez znaczenia. Jedynym utrudnieniem były schody wiodące z ośrodka na brzeg jeziora, gdzie dzieci spędzają wiele czasu. Kadra zadbała o różnorodność zajęć mając na uwadze potrzeby ruchowe i emocjonalne uczestników. Gdy jedna grupa odbywała zajęcia z psychologiem, następna miała rehabilitację ruchową, a jeszcze inna – zajęcia manualne. Tego dnia dzieci wykonywały maski na wieczorny bal i podeksytowane czekały na zieloną noc.

Komendant obozu – p. Patrycja Osńska – z wielkim zapałem opowiadała o zaangażowaniu naszych studentów. Ich determinacja oraz ciężka, fizyczna praca budziły w niej najwyższy podziw i uznanie. Prof. J. Skokowskiemu przedstawiono tych, którzy przyjechali do Garczyna po raz pierwszy, zaś prof. Z. Zegarska wyraziła nadzieję, że na dobre zagospodzą wśród cieciorkowskiej braci, która nie tylko wychowuje wspaniałych lekarzy, ale tworzy wielką rodzinę, nawet w sensie dosłownym, gdyż p. Profesor często gości na uroczystościach ślubnych par, które swoją miłość odnalazły w Cieciorku.

Anna Maciąg

Gdańsko–szczecińska wyprawa w Himalaje

Po założeniu „trójki” (6400 m n.p.m.) – ponowne załamanie pogody – opady śniegu tak obfite, że nawet w bazie leży ponad pół metra śniegu (jest już koniec kwietnia!).

Zaplanowany na przełom pierwszego i drugiego tygodnia maja atak szczytowy staje się prawie niemożliwy – przecież do wierzchołka jeszcze kilka kilometrów wspinaczki !! A powyżej 7000 m n.p.m. rozpoczyna się tzw. „strefa śmierci”. Trwają gorączkowe przygotowania do decydującej akcji (zaopatrywanie kolejnych obozów i torowanie drogi pomiędzy nimi a bazą). Wokół co chwila schodzą lawiny. Jedna zaledwie 50 metrów od bazy. Mam dużo pracy.

Jako lekarz walczę z kolką nerkową, stanami zapalnymi dróg oddechowych, urazami, niezżytami jelit, odwodnieniem, wyziębieniem. Na szczęście nie ma przypadków trwałych odmrożeń i nasilonych objawów choroby wysokościowej. Ale zasoby medyczne topnieją szybko. W międzyczasie schodzę też dwukrotnie z bazy do wioski Sama leczyć jej mieszkańców. Lekarz na takim pustkowiu to rzadkość. Najbliższy punkt medyczny jest oddalony o około 100 km.

Z początkiem maja w scenerii śnieżnej (zamiast spodziewanej wiosny) rusza decydujący atak. Kolejne 2–3 osobowe zespoły wspinaczkowe dochodzą do obozu III i ruszają wyżej. Chwilowa poprawa pogody pozwala na pokonanie magicznej granicy 7000 m n.p.m. Kolejne „poręczowanie” i grupa uderzeniowa (4 himalaistów) dociera w miejsce planowanego obozu IV (7500 m n.p.m.).

Są jednak krańcowo wyczerpani, jest silny wiatr, temperatura blisko 30 stopni poniżej zera, zapada zmierzch. Znowu pada śnieg. W takich warunkach założenie obozu i nocleg jest ogromnym ryzykiem. Zapada decyzja o odwrocie. Niemal cudem wszyscy schodzą szczęśliwie do „trójki”. Wyczerpanie fizyczne i psychiczne, brak wystarczającej na ponowne podejście ilości gazu i żywności ostatecznie rozstrzyga o zakończeniu walki z Manaslu. Kończy się też termin zezwolenia na wspinaczkę. Związujemy obozy, bazę, schodzimy w dół. Chwilami wygląda słońce i wtedy widzimy szczyt. Tym razem dla nas nieosiągalny.

Ale wracamy wszyscy bez żadnych uszczerbków na zdrowiu. Zostawiam we wsi leki i środki opatrunkowe dla jej mieszkańców. Będą im służyć jeszcze przez wiele miesięcy – dopóki nie zawita kolejna wyprawa. Idziemy w stronę cywilizacji ka-

rawaną pieszą pokonując dziennie dwudziestokilometrowe odcinki doliną rzeki Buri Ghandaki.

Górska rzeka, wiszące mosty, ośnieżone szczyty, zagubione wioski, gorące źródła i skaliste ścieżki nad urwiskami towarzyszą nam przez 6 dni aż do Arugat Bazar. Po przejściu pieszo 120 km jesteśmy w miejscu, gdzie docierają ciężarówki i samochody terenowe. Do Kathmandu jest poprzez góry kolejne sto kilometrów. Odcinek ten jedziemy przez 12 godzin – od czasu do czasu wypychając ciężarówkę z kałuży błotnych powstałych wskutek rozpoczynających się opadów monsunowych.

Średnio lżejsi o 10 kilogramów po wyczerpującej karawanie 16 maja docieramy do Kathmandu. Ostatnie dwa dni wyprawy to powrót do życia miejskiego, pakowanie, zakupy upominków, pożegnania z nepalskimi przyjaciółmi.

18 maja wieczorem startujemy z Kathmandu nostalgicznie spoglądając w stronę oddalających się śnieżnych gigantów. Obiecujemy sobie, że jeszcze kiedyś wrócimy tu razem.

Jacek Juściński
Klinika Kardiochirurgii AMG